

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Podpora malých a středních podniků v České republice

Bc. Kateřina Šťastná

Diplomová práce
2022

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kateřina Šťastná**
Osobní číslo: **E20754**
Studijní program: **N0413A050009 Ekonomika a management**
Specializace: **Ekonomika a management podniku**
Téma práce: **Podpora malých a středních podniků v České republice**
Zadávací katedra: **Ústav matematiky a kvantitativních metod**

Zásady pro vypracování

Cíl práce: Analýza dotací poskytovaných státem a EU malým a středním podnikům a objektivní vyhodnocení jejich účinnosti a dosažitelnosti.

Osnova:

- Charakteristika malého a středního podnikání.
- Analýza systému podpory pro malé a střední podniky v České republice.
- Vyhodnocení, zda malé a střední podniky využívají státních podpor a dotací EU.
- Návrhy opatření ke zefektivnění využívání podpor.

Rozsah pracovní zprávy: **50**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- BURNS, Paul. *Entrepreneurship and small business: start-up, growth and maturity*. 3rd ed. New York: Palgrave Macmillan, 2011. ISBN 978-0-230-24780-2.
- DOLEJŠOVÁ, Miroslava. *Zdroje financování malých a středních podniků*. Bučovice: Martin Stříž, 2008. ISBN 978-80-87106-17-4.
- MALACH, Antonín. *Jak podnikat po vstupu do EU: právo a podnikání, podnikatelské řízení, podpora podnikání v ČR a EU, podnikatelské a podpůrné instituce, podnikání a veřejná správa*. Praha: Grada, 2005. Expert. ISBN 80-247-0906-6.
- MANDYSOVÁ, Ivana. *Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009. Monografie. ISBN 978-80-7395-220-4.
- MUNRO, David. *A Guide to SME Financing*. United States: Springer, 2013. ISBN 9781137373786.
- SRDOŠOVÁ, Kristína, Radek JURČÍK, Martin VYKLIČKÝ a Iva ČUPROVÁ. *The European Union support of small and medium – sized enterprises in Czech and Slovak Republic: monography*. Brno: 1. VZPPP, 2015. Monografie. ISBN 978-80-904990-5-8.
- VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. Expert. ISBN 978-80-247-4520-6.
- VOJÍK, Vladimír. *Specifika podnikání malých a středních podniků v tuzemsku a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 9788073575342.

Vedoucí diplomové práce: **doc. RNDr. Bohdan Linda, CSc.**
Ústav matematiky a kvantitativních metod

Datum zadání diplomové práce: **1. září 2021**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2022**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

Ing. Michaela Kotková Stříteská, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2021

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji:

Práci s názvem Podpora malých a středních podniků v České republice jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30.4.2022

Bc. Kateřina Šťastná v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu diplomové práce doc. RNDr. Bohdanu Lindovi, CSc., za jeho cenné rady a připomínky, které mi pomohly při zpracování práce. Dále bych ráda poděkovala společnosti SLK statika s.r.o. a společnosti XY s.r.o. za informace a poskytnutí materiálů.

ANOTACE

Cílem diplomové práce je analýza dotací poskytovaných státem a EU malým a středním podnikům a objektivní vyhodnocení jejich účinnosti a dosažitelnosti. V teoretické části je definováno malé a střední podnikání a systém podpor pro malé a střední podniky v České republice. Analytická část práce je zaměřena na analýzu podpor u dvou vybraných malých a středních podniků. V poslední části diplomové práce se nacházejí případné návrhy ke zefektivnění využívání podpor.

KLÍČOVÁ SLOVA

Malý a střední podnik, podpora podnikání, dotace, operační program

TITLE

Support for small and medium-sized enterprises in the Czech republic

ANNOTATION

The aim of this diploma thesis is the analysis of subsidies provided by the Czech state and the EU to small and medium-sized enterprises and an objective evaluation of the effectiveness and accessibility of such support. The theoretical part defines small and medium-sized enterprises and the support system available for them in the Czech Republic. The practical part of the thesis is focused on an analysis of the support provided for two selected small and medium-sized enterprises. In the final part, there are proposals to enhance the use of the state/EU support system presented.

KEYWORDS

Small and medium-sized enterprise, enterprise support, subsidies, operational program

OBSAH

ÚVOD.....	11
1 CHARAKTERISTIKA MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ.....	12
1.1 PODNIKATEL.....	12
1.2 PODNIK	13
1.3 PODNIKÁNÍ	13
1.4 PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ.....	13
1.5 MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKÁNÍ.....	14
1.5.1 Vývoj počtu malých a středních podniků.....	17
1.5.2 Výhody MSP	18
1.5.3 Nevýhody MSP	19
1.5.4 Financování malých a středních podniků	20
1.6 SMALL BUSINESS ACT	21
2 ANALÝZA SYSTÉMU PODPORY PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY V ČESKÉ REPUBLICCE	23
2.1 LEGISLATIVA.....	24
2.2 INSTITUCE ZAJIŠŤUJÍCÍ PODPORU PODNIKÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICCE.....	25
2.2.1 Instituce poskytující finanční podpory podnikání	25
2.2.2 Instituce poskytující nefinanční podpory podnikání.....	28
2.2.3 Ostatní instituce	30
2.3 NÁSTROJE PODPORY PODNIKÁNÍ	31
2.3.1 Přímá podpora podnikání	32
2.3.2 Nepřímá podpora podnikání	35
2.4 PROGRAMY PODPORY PRO MSP.....	37
2.4.1 Národní programy	37
2.4.2 Operační programy	38
2.4.3 Fondy Evropské unie	38
2.4.4 Programové období 2021-2027	40
2.4.5 Programové období 2014–2020	43
2.4.6 OP Zaměstnanost+	45
2.5 PROCES ZÍSKÁNÍ FINANČNÍ PODPORY.....	46
2.5.1 Postup získání dotace z fondů EU	46
2.5.2 Postup získání dotace ze státních zdrojů	49
2.6 PŘÍSPĚVEK NA AKTIVNÍ POLITIKU ZAMĚSTNANOSTI	50
3 ANALÝZA PODPOR PODNIKÁNÍ U VYBRANÝCH PODNIKŮ.....	52
3.1 SLK STATIKA S.R.O.	52
3.1.1 Projekt POVEZ II.....	53

3.2	XY S.R.O.	57
3.2.1	Příspěvek na ochranu zaměstnávání OZP na chráněném trhu práce	58
3.2.2	Příspěvek na vyhrazení společensky účelného pracovního místa	61
4	NÁVRHY A DOPORUČENÍ KE ZEFEKTIVNĚNÍ VYUŽÍVÁNÍ PODPOR	65
4.1	PROPAGACE PODPOR Z NÁRODNÍCH ZDROJŮ	65
4.2	ZJEDNODUŠENÍ BYROKRACIE	66
	ZÁVĚR.....	67
	POUŽITÁ LITERATURA	69
	SEZNAM PŘÍLOH.....	75

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Pozitivní efekty malého a středního podnikání.....	16
Obrázek 2: Zdroje financování MSP	20
Obrázek 3: Instituce poskytující finanční podpory podnikání.....	26
Obrázek 4: Instituce poskytující nefinanční podpory.....	28
Obrázek 5: Členění podpor podnikání dle formy a prostoru.....	32
Obrázek 6: Národní a nadnárodní programy	37
Obrázek 7: Složení finančních prostředků z fondů EU	42
Obrázek 8: Zaregistrovaná versus proplacená žádost u OP	44
Obrázek 9: Financování projektu POVEZ II.....	46
Obrázek 10: Logo společnosti SLK statika s.r.o.	52

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Členění MSP dle Komise EU	15
Tabulka 2: Vývoj počtu malých a středních podniků mezi lety 2015–2020.....	17
Tabulka 3: SWOT analýza sektoru MSP.....	17
Tabulka 4: Finanční prostředky vyčleněné pro ČR z fondů EU.....	41
Tabulka 5: Programové období 2021–2027	42
Tabulka 6: Programové období 2014–2022	43
Tabulka 7: Porovnání aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2019 a 2020.....	51
Tabulka 8: Předpokládané náklady vzdělávací aktivity	54
Tabulka 9: Harmonogram vzdělávací aktivity	55
Tabulka 10: Příspěvek na ochranu zaměstnávání OZP na chráněném trhu práce v roce 2021	61
Tabulka 11: Vyúčtování příspěvku na vyhrazení společensky účelného pracovního místa v roce 2021	63

SEZNAM ZKRATEK

3F	founder, friends, family zakladatel, přátelé, rodina
AMSP	Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR
CEBRE	Czech Business Representation to the EU Česká podnikatelská reprezentace při EU
ČR	Česká republika
EU	European Union Evropská unie
EFES	Efektivní služby zaměstnanosti
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond
ERFF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FS	Fond soudržnosti
FST	Fond pro spravedlivou transformaci
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MSP	Malé a střední podniky
OP	Operační program
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OZP	osoba se zdravotním postižením
OZP 1,2	osoba se zdravotním postižením 1. a 2. stupně
OZZ	osoba zdravotně znevýhodněná
POVEZ II	Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II
VDTP II	Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II
TZP	osoba s těžším zdravotním postižením (3. stupeň)

ÚVOD

Při rozvoji národního hospodářství každé země mají malé a střední podniky důležitou roli, zejména v oblasti inovací, konkurenceschopnosti a hospodářského růstu. Mají nezastupitelnou úlohu v tržní ekonomice. Nejen že tvoří přes 99 % všech podniků v České republice, ale jsou tvůrcem velké většiny pracovních míst. Této skupiny se týkají také určitá negativa, jako je omezený přístup k finančním prostředkům, závislost na velkých podnicích nebo nedostatek informací o trhu. Z toho důvodu je důležité podporovat právě malé a střední podniky.

Podpora malých a středních podniků má více podob. Existuje mnoho druhů podpor a dotačních programů poskytovaných ze státních zdrojů. V roce 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie a podnikatelé získali přístup k jejím podporám. Stejně jako ostatní členské země mohou podnikatelé z České republiky čerpat zdroje z fondů Evropské unie na jejich podporu.

Podpora malých a středních podnikatelů je velmi široká oblast, a proto tato práce bude zaměřena pouze na některé druhy podpor podnikání.

Diplomová práce je rozčleněna do čtyř kapitol. V první kapitole budou vymezeny základní pojmy pojící se s malým a středním podnikáním, jako je podnikatel, podnik, podnikání, podnikatelské prostředí a samotná definice malého a středního podnikání. Druhá kapitola bude analyzovat systém podpory podnikání pro malé a střední podnikatele. Budou zde rozebrány nástroje podpory podnikání, legislativa, instituce zajišťující podporu podnikání v České republice či programy podpory pro malé a střední podniky. V rámci druhé kapitoly bude čtenář seznámen s procesem získání dotace z fondů Evropské unie a ze státních zdrojů. Ve třetí kapitole budou analyzovány podpory podnikání u dvou konkrétních podniků a budou představeny jejich konkrétní programy a příspěvky, se kterými se v posledních letech setkaly. Na základě zjištěných informací budou ve čtvrté kapitole popsány návrhy a doporučení ke zefektivnění využívání podpor.

Cílem této diplomové práce je analýza dotací poskytovaných státem a Evropskou unií malým a středním podnikům a objektivní vyhodnocení jejich účinnosti a dosažitelnosti.

1 CHARAKTERISTIKA MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ

V této kapitole jsou vymezeny základní pojmy, které se týkají malého a středního podnikání (dále jen MSP).

1.1 Podnikatel

Podnikatele lze definovat jako osobu realizující podnikatelské aktivity s rizikem ztráty vlastního kapitálu. [56, s.15]

Pod pojmem podnikatel se rozumí osoba vykonávající podnikatelskou činnost [21, s.26], iniciátor a nositel podnikání, neboť do něj investuje své peněžní prostředky, čas a úsilí. [56, s.15]

Podnikatel je definován Synkem: „*Podnikatel je člověk, který je nositelem a tvůrcem inovací, změn, velmi silně motivovaný k využívání podnikového, lidského i technického potenciálu. Podstatným rysem jeho osobnosti je tvořivost, schopnost přicházet s novými myšlenkami, využívat příležitosti nebo je dokonce vytvářet.*“ [48, s. 4]

Podnikatel nese odpovědnost a rizika s hlavním cílem dosažení zisku. Mezi charakteristické rysy podnikatele patří:

- schopnost vytyčení cílů,
- způsobilost rozpoznání nových příležitostí,
- zabezpečení peněžních prostředků pro podnikatelské aktivity,
- schopnost podstupovat riziko či vytrvalost, sebedůvěra, seberozvoj. [56, s. 15]

Pojem podnikatel je také charakterizován v živnostenském zákoně, kde je vymezen jako fyzická či právnická osoba, která splňuje podmínky pro provozování živnostenského podnikání.

Dle občanského zákoníku je podnikatelem:

- osoba zapsaná v obchodním rejstříku – obchodní společnosti, družstva,
- osoba podnikající dle živnostenského oprávnění či osoba podnikající na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- osoba provozující zemědělskou výrobu, která je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu. [21, s. 26]

1.2 Podnik

Podnik je subjekt, kde dochází k přeměně vstupů neboli zdrojů na výstupy, tedy finální statky. [56, s. 15] Bez ohledu na právní formu lze za podnik považovat každý subjekt vykonávající hospodářskou činnost. [45, s. 11] Za tento subjekt lze považovat:

- osoby samostatně výdělečně činné,
- rodinné podniky vykonávající řemeslné a další činnosti,
- veřejné obchodní společnosti,
- sdružení, ve kterých je ekonomická činnost hlavním předmětem podnikání. [51, s. 112]

Právně lze podnik definovat jako soubor hmotným a nehmotných částí podnikání, konkrétně věcí, práv a dalších majetkových hodnot, které náleží podnikateli a slouží k provozování podniku. Synonymem k podniku je pojem firma, se kterým je možné se setkat v obchodním zákoníku. [56, s. 15]

1.3 Podnikání

V literatuře je možné najít mnoho definic pojmu podnikání. Lze na něj pohlížet z různé perspektivy.

- **Ekonomické** pojetí definuje podnikání jako dynamický proces vytváření přidané hodnoty. Jedná se o zapojení ekonomických zdrojů, aby došlo ke zvýšení původní hodnoty.
- **Právnícké** pojetí nahlíží na podnikání jako na soustavnou činnost prováděnou samostatně, vlastním jménem podnikatele, na jeho vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.
- V **sociologickém** pojetí se podnikání pojí s vytvářením blahobytu pro všechny zúčastněné. Snaží se o dokonalejší využívání zdrojů a tvorbu pracovních míst.
- **Psychologické** pojetí zobrazuje podnikání jako potřebu něco získat, něčeho dosáhnout. [56, s. 14]

1.4 Podnikatelské prostředí

Malach definoval podnikatelské prostředí jako: „*vlivy a faktory, které působí na podnikatelskou činnost. Mohou ji usnadňovat např. výhodnými daněmi, rychlým vyřízením obchodních sporů a jednoznačnými zákony, nebo možností získat rozvojový kapitál*“. [21, s. 69]

Na národní úrovni jsou faktory, které působí na potenciální zájemce o podnikání, jsou stejné pro všechny ve všech regionech České republiky. Podnikatelské prostředí ovlivňují na národní úrovni:

- zákony a vymahatelnost práva,
- administrativní a daňové zatížení podnikatelských subjektů.

Na úrovni obcí či regionů je podnikatelské prostředí ovlivňováno následujícími faktory:

- vzdálenost k trhům a zákazníkům,
- dostupnost a kvalita lidských zdrojů,
- přístup ke zdrojům – finančním a materiálním,
- kvalita infrastruktury,
- odbornost územní samosprávy. [4, s. 24]

Na kvalitě podnikatelského prostředí závisí rozvoj podnikání. [19, s. 15] Podnikatelské prostředí se pojí s legislativními a ekonomickými aspekty dané země působící na podnikatele. Na druhou stranu podnikatel určuje charakter podnikatelského prostředí. Je důležité podporovat iniciativu na zlepšování podnikatelské kultury, která je rozhodující pro technologický pokrok a atraktivitu investic. Na kvalitu podnikatelského prostředí jsou nejvíce citlivé MSP. Politická situace a právní prostředí je též dalším důležitým aspektem. [46]

Pro podnikatelské prostředí v České republice je typická nízká míra sebevědomí, averze k riziku a samostatnost v rozhodování, což je zapříčiněno omezenými manažerskými, finančními a jazykovými schopnostmi. Hlavním problémem podnikatelů jsou omezené mezinárodní zkušenosti společně se složitou dostupností počátečního kapitálu. [46]

1.5 Malé a střední podnikání

Vymezování malého a středního podnikání je nejednoznačné. [56, s. 19] V evropské legislativě lze nalézt počátek vymezení malého a středního podnikání v 90. letech minulého století. [13, s. 11] Již v roce 1996 přijala Evropská komise doporučení o definici malého a středního podnikání adresované všem členským státům. Bylo nutné vytvořit stejné podmínky pro všechny podnikatelské subjekty. [21, s. 28] Jeden z mezníků v malém a středním podnikání přišel v platnost v lednu 2005, kdy Evropská komise představila novou definici MSP, kde využívá k členění kvalitativní i kvantitativní klasifikační kritéria. Toto členění bylo vytvořeno především proto, aby na podpůrné programy dosáhly opravdu jen ty podnikatelské subjekty, které splňují definici malého a středního podnikání. [45, s. 12]

Komise EU třídí podniky dle následujících kritérií – počet zaměstnanců, roční obrat, bilanční suma roční rozvahy a nezávislost. Kritérium nezávislosti je splněno, pokud podnik není

vlastněn z více než 25 % jiným podnikem, který by nesplňoval definici MSP. U této metody je třídění firem následující:

- mikropodniky – podniky do 10 zaměstnanců s ročním obratem do 2 milionů EUR nebo bilanční sumou roční rozvahy do 10 milionů EUR,
- malé podniky – podniky s 10-50 zaměstnanci, kde je roční obrat do 10 milionů EUR nebo bilanční suma roční rozvahy do 10 milionů EUR,
- střední podniky – mají do 250 zaměstnanců. Roční obrat je zde do 50 milionů EUR nebo bilanční suma roční rozvahy je do 43 milionů EUR. [56, s.19]

Tabulka 1: Členění MSP dle Komise EU

Velikost podniku	Počet zaměstnanců	Roční obrat (mil. eur)	Roční bilanční suma (mil. eur)
střední	< 250	≤ 50	≤ 43
malý	< 50	≤ 10	≤ 10
mikropodnik	< 10	≤ 2	≤ 2

Zdroj: Vlastní zpracování podle [56, s. 19]

Při členění podniků je hlavním kritériem počet zaměstnanců. Pro zjednodušení je členění následující:

- mikropodniky – 1–9 zaměstnanců,
- malé podniky – 10–49 zaměstnanců,
- střední podniky – 50–249 zaměstnanců,
- velké podniky – 250 a více zaměstnanců. [56, s. 19]

U všech kategorií podniků je nutné respektovat maximální hranici počtu zaměstnanců, ale MSP si mohou vybrat, zda si vyberou obrat, či bilanční sumu při posuzování, do jaké kategorie podniku patří. Roční obrat a roční bilanční suma nemusí platit zároveň, ale obrat či bilanční suma roční rozvahy mohou být překročeny, přičemž podnik si stále zachová status MSP. [13, s. 13]

MSP představují většinu ze všech firem [56, s. 19], lze je považovat za páteř ekonomiky po celém světě. Jejich počet neustále přibývá, stejně jako jejich podíl na zaměstnanosti. [6, s. 16] V České republice je podíl MSP 99,83 % ze všech podnikajících subjektů. [43, s. 27] Podíl přidané hodnoty MSP celosvětově je přibližně 55 %. [34] MSP jsou považovány za protiklad monopolu, protože se dokážou velmi rychle adaptovat na potřeby spotřebitele a často přicházejí s inovacemi. [22, s. 5]

Často nastává situace, kdy MSP vykazují lepší výsledky než velké podniky u nejdůležitějších ekonomických měřítek, jako je produktivita, zisk a růst. [18, s. 30] Pokud existuje na trhu mezera, která není pro větší podniky zajímavá, jedná se o ideální příležitost pro menší podniky. [22, s. 13] Díky tomu MSP mohou pokrývat individuální potřeby spotřebitelů na trhu. V praxi je typická spolupráce malých podniků s těmi většími. Příkladem jsou automobilky, které nakupují od svých dodavatelů, které jsou tvořeny převážně z MSP. [18, s. 25]

Na obrázku 1 jsou vyobrazeny pozitivní efekty malého a středního podnikání. MSP jsou zdrojem velkého množství pracovních míst, pomáhají k ekonomické a sociální soudržnosti regionů, jsou zdrojem inovací atd. [45, s. 13]

Obrázek 1: Pozitivní efekty malého a středního podnikání

Zdroj: [45, s.14]

Hlavní rozdíly mezi malým a velkým podnikem lze rekapitulovat do následujících bodů.

- Řízení – u malých podniků je personalizované, jelikož majitel má aktivní roli ve všech aspektech řízení, existence podniku je závislá na majiteli.
- Podíl na trhu – malé podniky si nemohou určovat cenu či ovlivňovat objem prodaných výrobků. Protože nakupují menší objemy, musí nakupovat za vyšší ceny. S tím souvisí následný prodej zboží za vyšší ceny spojený s menší konkurenceschopností. Na druhou stranu malé podniky se s tím často vyrovnávají nacházením mezery na trhu.
- Věrnost zákazníků – pro malé podniky je věrnost zákazníků klíčová. Podniky, které přicházejí s něčím novým a vyplňují mezeru na trhu, jsou často závislé na menší skupině zákazníků.

- Finanční zdroje – oproti velkým podnikům mohou mít pravděpodobněji malé podniky problém se získáním peněžních prostředků. Likvidita je pro malé podniky důležitým faktorem. [22, s. 15]

1.5.1 Vývoj počtu malých a středních podniků

V tabulce 2 je uveden počet MSP v letech 2015–2020. Nejpočetnější skupinou podniků jsou podniky do 9 zaměstnanců. Nejvíce MSP se nachází v Praze a Středočeském kraji, naopak nejméně v Karlovarském kraji. Mezi lety 2015 a 2020 došlo ve všech krajích kromě Karlovarského kraje k růstu počtu MSP i přes pandemii koronaviru v roce 2020. [2]

Tabulka 2: Vývoj počtu malých a středních podniků mezi lety 2015–2020

Rok	Počet zaměstnanců			
	0-9	10-49	50-249	Celkem
2015	1 089 939	42 635	10 924	1 143 498
2016	1 097 859	42 895	11 067	1 151 821
2017	1 107 675	43 569	11 396	1 162 640
2018	1 130 860	41 762	11 489	1 184 111
2019	1 137 217	43 990	11 731	1 192 938
2020	1 194 389	43 217	11 367	1 248 973

Zdroj: Vlastní zpracování podle [2]

Tabulka 3 zobrazuje hlavní proměnné sektoru MSP v České republice. Pomocí SWOT analýzy je rozděluje na silné a slabé stránky a definuje příležitosti a hrozby.

Tabulka 3: SWOT analýza sektoru MSP

	POMOCNÉ (k dosažení cíle)	ŠKODLIVÉ (k dosažení cíle)
VNITŘNÍ	STRENGTHS (silné stránky) <ul style="list-style-type: none"> • obecné výhody MSP (pružné reakce na vývoj trhu, znalost lokálních trhů) • přizpůsobivost pracovníků • velká motivace k výkonu u vlastníků firem 	WEAKNESSES (slabé stránky) <ul style="list-style-type: none"> • omezené zkušenosti a znalosti managementu • nedostatečná kapitálová vybavenost • technologická zaostalost • nedostatečná orientace v podporách pro MSP

VNĚJŠÍ	OPPORTUNITIES (příležitosti) <ul style="list-style-type: none"> • pronikání na nové evropské trhy • rozvíjení obchodu se státy východní Evropy a Asie • větší využívání podpůrných programů, především s využitím prostředků EU • větší spolupráce podniků v oblastech společného zájmu – nákupní a odbytové sítě, klastry 	THREATS (hrozby) <ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná podpora investičních aktivit MSP • nedostatek pracovních sil • konkurence velkých podniků • odchod kvalifikovaných pracovníků do zahraničí
---------------	---	--

Zdroj: Vlastní zpracování podle [51, s.116–117]

1.5.2 Výhody MSP

Na tuzemském i zahraničním trhu mají MSP mnoho výhod oproti velkým podnikům, jak již bylo nastíněno v minulé kapitole. Klíčové výhody MSP jsou především:

- nižší provozní náklady než u velkých podniků a menší kapitálová náročnost při založení společnosti,
- jednoduchá organizační struktura s nižším počtem úrovní řízení, protože většinu rozhodnutí provádí sám majitel, [45, s. 23]
- vytváření nových pracovních míst, díky nižším nákladům na jeho zřízení [21, s. 32] a nižší finanční náročností na jedno pracovní místo, [45, s. 23]
- rychlejší a citlivější reakce podniku na změny tržního prostředí ve srovnání s velkými společnostmi,
- větší uplatnění na lokálních trzích a nalézání mezer na trhu,
- přímý kontakt majitele firmy se zaměstnanci, jelikož značný vliv má na podnikání samotná osoba majitele,
- možnost kontaktu se zákazníky na osobnější bázi, [45, s. 23]
- inovační kreativita, která je nezbytnou podmínkou pro přežití na trhu. V malých a středních podnicích je větší prostor pro individuální iniciativu. [21, s. 32]

V případě, že chtějí být MSP dlouhodobě úspěšné, musí vycházet ze svých vlastních předností. [45, s. 24] Přednosti MSP lze shrnout na dynamiku, flexibilitu, specializaci, přehlednou organizační strukturu, přímé řízení a kontrola, centralizace řídicích funkcí a úzké kontakty se zákazníky a zaměstnanci. [18, s. 26]

1.5.3 Nevýhody MSP

Překážky, které musí MSP překonávat, jsou závislé na životní fázi, ve které se podnik nachází. Jiné problémy řeší podnikatel v několik let rozběhlém podniku a jiné podnikatel na začátku svého podnikání.

Hlavní nevýhody jsou shrnuty následovně.

- Nedostačující kapitálová vybavenost, zejména u drobných podnikatelů či OSVČ. [45, s. 26] Na začátku podnikání je důležité odhadnout peněžní toky. Může nastat i situace, že zákazník nezaplatí hned, ale se zpožděním. [18, s. 27]
- Nebezpečí platební neschopnosti.
- Obtížnější přístup k informacím a know-how.
- Složitější získávání bankovních úvěrů – MSP jsou velmi zranitelné, pokud jde o financování. Dostupnost bankovních úvěrů se ve srovnání s rokem 2008 zvýšila. Z dlouhodobého pohledu je patrné, že podniky se snaží využívat vlastní zdroje financování pro provozní a investiční výdaje. Dlouhodobé úvěry se využívají především k financování akvizic a fúzí. V důsledku pandemie covid-19 se podíl zamítnutých žádostí o úvěr strmě zvýšil na 18 % z celkového počtu žádostí v roce 2020. Dle studií mají MSP v Evropě větší problémy se získáním bankovního úvěru při finančních a ekonomických krizích oproti velkým podnikům. Hlavním důvodem je velikost společnosti, ale také vlastnická struktura a finanční výsledky. I pro inovativní a rychle rostoucí podniky je obtížné získat bankovní úvěr. Pro komerční sektor jsou investice do MSP velmi rizikové z důvodu absence relevantní firemní historie. [46]
- Slabý důraz na marketingové činnosti, především reklamu, kvůli omezeným financím a znalostem. [45, s. 26] V důsledku toho je pro MSP těžší ovlivňovat zákazníky. [18, s. 27]
- Vysoká závislost na zákaznících a dodavatelích pojící se se slabší vyjednávací pozicí.
- Nepostačující důraz na rozvoj lidských zdrojů – zaměstnanci v podstatné míře ovlivňují výsledky podniku. Proto by jim měla být věnována pozornost při výběru. [18, s. 28] V České republice je patrný nesoulad mezi potřebami trhu a dovednostmi pracovníků, který zapříčiňuje nízkou produktivitu práce v porovnání s vyspělými ekonomikami a zpomaluje hospodářský růst. Kvůli prohlubující se digitalizaci ekonomiky je nutná podpora systému celoživotního vzdělávání a posílení spolupráce podniků se školami. V mnoha případech MSP nemají dostatečné zdroje pro odbornou přípravu svých pracovníků v porovnání s velkými podniky. U systému celoživotního vzdělávání je

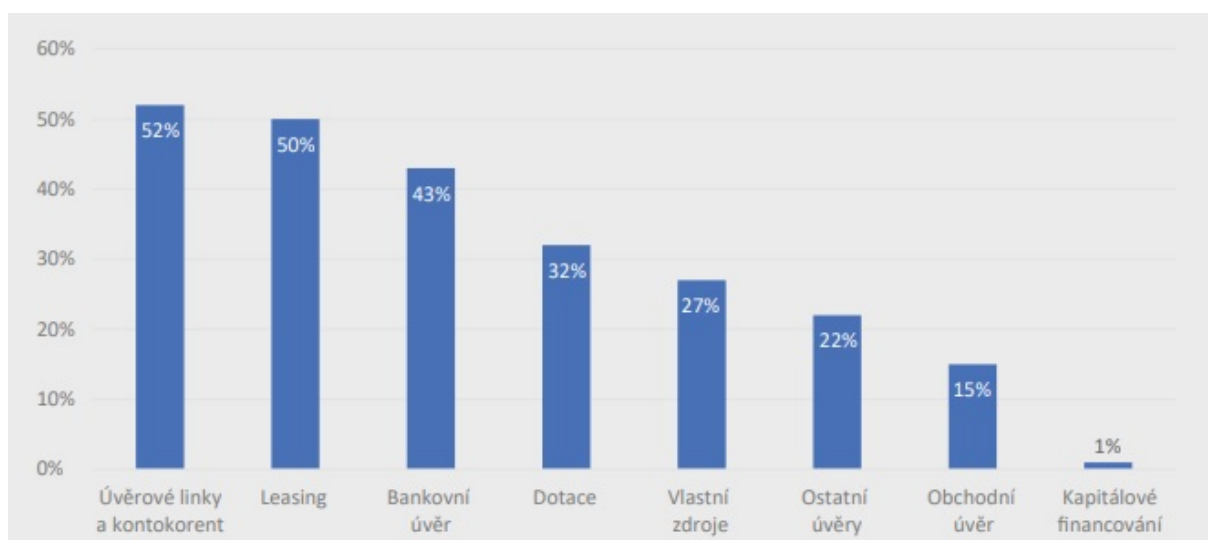
nutný proaktivní přístup ze strany podniku i státu v oblasti rekvalifikací a zvyšování znalostí a dovedností. Dovednosti v oblasti digitalizace budou nedílnou součástí všech profesí, manuálních i kognitivních. [46]

Nevýhody MSP lze shrnout do dvou kategorií, a to oblasti výroby a marketingu. Ve výrobě je nízká koncentrace a malá možnost rozšiřování výroby. U podnikání, které vyžaduje velké investice, jsou MSP vyloučené z důvodu problémů se získáváním cizího kapitálu, čímž mají omezené možnosti dalšího rozvoje. [18, s. 26]

1.5.4 Financování malých a středních podniků

V České republice je na výběr z rozmanitého portfolia finančních produktů od bankovních či nebankovních institucí, soukromých osob, fondů rizikového kapitálu nebo státu. Při hospodářském růstu nemají zavedené podniky problém s přístupem k bankovním půjčkám či leasingu díky vysoké bankovní likviditě. Charakteristickým rysem České republiky je slabší investiční prostředí, jež nepůsobí motivačně pro zakládání nových podniků a financování nových projektů MSP. Často hraje roli i neznalost, kdy se podnikatelé neorientují v možnostech financování svých podnikatelských aktivit nebo neznají formy financování. [46]

Na obrázku 2 jsou zobrazeny zdroje financování MSP v České republice v roce 2020 podle relevance.

Obrázek 2: Zdroje financování MSP

Zdroj: [46]

Pro většinu začínajících podnikatelů jsou primární zdroje financování stejně jako v ostatních zemích 3F – founder, friends, family. Dle průzkumu z roku 2016 využívá vlastní zdroje financování cca 91 % podniků, z toho 13 % využilo prostředky od přátel a rodiny. [46]

S nedostatkem finančních prostředků souvisí 20 % problémů MSP. Zbýlých 80 % představují problémy strategické povahy, které plynou z toho, že manažeři či majitelé MSP se většinou nezabývají strategickým plánováním, ale jejich plány vyplývají z aktuálních problémů. Na druhou stranu existují i takové podniky, které se zaměřují na strategické řízení, které umožňuje vytvářet konkurenční výhodu založenou na inovacích a flexibilitě. Strategické a marketingové plány si vytváří pouze jedna třetina MSP. [45, s. 27]

MSP zaujímají horší postavení zvláště v kapitálové dostatečnosti, v oblasti podnikového vývoje a úrovně podnikání ve srovnání s velkými podniky. Tyto problémy se ale týkají i větších firem, které již nezahrnuje definice MSP, a proto nemohou využívat státní podpory pro MSP. [46]

Financování MSP je silně závislé na zdrojích EU, protože více než 70 % zdrojů pochází z EU. Mezi lety 2014–2020 byl hlavní nástroj implementace podpory podnikání program s názvem Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, který podporoval cíle v oblastech výzkumu, vývoje, inovační činnosti, podpory pracovního kapitálu či používání obnovitelných zdrojů energie. Program využíval různé formy podpory, především dotace či inovativní finanční nástroje – záruční a úvěrové nástroje ve spolupráci s Národní rozvojovou bankou. [46]

U přístupu k financování se klade důraz na zesílení možnosti využívání alternativních zdrojů financování, např. andělské investice, rizikový kapitál či crowdfunding. Hlavním záměrem je zajištění dostatečného objemu kapitálu a podpora rozvoje podniků s růstovým potenciálem. Je důležité k zajištění nabídky vhodných finančních produktů také zajistit doprovodné služby pro začínající podnikatele, především poradenské či koučingové. [33]

1.6 Small Business Act

V roce 2008 podala Evropská komise rámeček opatření pro MSP neboli Small Business Act. [45, s. 19] Motivací pro tvorbu dokumentu byla snaha zlepšit podmínky pro MSP při přístupu na trhy a k finančním prostředkům. [60, s. 32] Small Business Act slouží jako pomocník při prosazení MSP na evropský trh. Dokument zahrnuje legislativní a politická opatření, ale také konkrétní kroky pro zlepšení přístupu k financím či přístupu na evropské trhy. Cílem dokumentu je vytvořit lepší podmínky, aby bylo podnikání pro potenciální podnikatele atraktivní. Dokument je důležitý pro vytváření rovných podmínek pro malé a střední podnikatele v EU, ale také pro zlepšení právního a správního prostředí. [45, s. 19]

Small Business Act se skládá z deseti zásad, ale pro účinné provádění je nutné převést teorii na praxi. Je podstatné např. usnadnit převod podnikání mezi generacemi, aby podniky nezanikaly, ale zároveň podporovat vznik nových podniků. [45, s. 19]

Důležitým bodem je zohledňování charakteristiky MSP Evropskou unií, jelikož MSP se musí vypořádávat s velkou mírou byrokracie. Není možné, aby se vyrovnaly velkým podnikům kvůli vysoké regulaci a administrativě. V důsledku regulace vynakládají velké podniky 1 euro na zaměstnance, zatímco u malých podniků to činí až 10 eur na zaměstnance. [45, s. 20] Pro podporu MSP vznikla zásada „Think Small First“ v překladu „mysli nejdříve na malé“, která vyžaduje jednoduché, snadno použitelné a digitální nově navržené právní předpisy, administrativní pravidla a postupy. I přes podporu snižování administrativní zátěže budou výsledky viditelné až v následujících letech. [46]

Jedním z návrhů na snižování administrativní zátěže je pravidlo one-in-one-out, tedy za každou novou přidanou povinnost pro podnikatele se odstraní jiná starší povinnost. V oblasti snižování byrokracie je dalším návrhem budíček pro OSVČ a MSP, která funguje na principu, kdy státní správa se sama ozve či připomene povinnost v důsledku digitalizace. V oblasti rodinných podniků a živnostníků je to například zavedení ošetřovného člena rodiny pro OSVČ, kteří na něj dle zákona nemají právo i přes placení odvodů. [1]

Novým požadavkem po aktualizaci v roce 2021 je plošné zvýšení podpory automatizace, která mírně zaostává oproti digitalizaci. Dle průzkumů agentury IPSOS je digitalizace pro spoustu menších firem složitě finančně dosažitelná. [1]

2 ANALÝZA SYSTÉMU PODPORY PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY V ČESKÉ REPUBLICĚ

„Podporu podnikání lze chápat jako souhrn různých ekonomických i právních nástrojů sloužících k rozvoji podnikatelského prostředí, stávajících podniků a ke vzniku nových podniků, a to jak přímo, tak nepřímo. Cílem je podpora procesů vedoucích ke zvýšení celkové výkonnosti ekonomiky.“ [4, s. 30]

Ve vyspělých ekonomikách má účast státu na rozvoji podnikání dlouholetou tradici a různé formy. Cílem podpory je zabezpečit dlouhodobý ekonomický růst, rozvoj zaměstnanosti a vzdělání, podpora zaostávajících regionů v zemi, posílení konkurenceschopnosti tuzemských podniků v zahraničí či rozvoj MSP. [38, s. 99]

Malach definoval podporu podnikání následovně: *„Podpora podnikání zahrnuje celý soubor nástrojů, který pro podnikatele představuje možnost zlepšit či usnadnit podnikání. Je zabezpečována pomocí různých institucí, agentur, odborných organizací či organizací podnikatelské sféry, které za zvýhodněných podmínek nabízejí své služby malým a středním podnikatelům.“ [21, s.181]*

Účelem podpory MSP je vytváření žádoucího ekonomického klimatu pro jejich zakládání, fungování a rozvoj. [62, s. 119]

Podpora je poskytována především ze zdrojů Evropské unie, ale také z prostředků státního rozpočtu v kombinaci se soukromými zdroji. [38, s. 99]

Podpory pro podnikatele lze rozdělit do dvou skupin – na všeobecné a speciální podpory. Tyto skupiny podpor se dále člení dle odvětví, do kterého podnik spadá.

Do skupiny všeobecných podpor lze zařadit:

- podporu MSP pomocí národních programů,
- kompetentní operační programy,
- programy výzkumu a vývoje,
- informace, poradenství, vzdělávání,
- regionální podpory.

Mezi speciální podpory patří:

- energetika,
- podpora exportu,
- podpora jakosti,
- zemědělství. [51, s. 121]

2.1 Legislativa

V České republice se pojí s podporou pro podnikatele tři zákony, a to zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory, a zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách. [19, s. 89]

- **Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání** – určuje zásady pro poskytování podpory při zahájení a rozvoji podnikání. Poskytování podpory se musí shodovat s pravidly pro poskytování veřejné podpory. [19, s. 89]

V důsledku stále větší pozornosti na rozvoj malého a středního podnikání byl v roce 2002 přijat tento zákon, který upravuje malé a střední podnikání v České republice a obsahuje oblasti podpory a postupy při poskytování státních podpor. [22, s. 49]

Zákon je doplněn o celou řadu předpisů a nařízení Evropské komise, kde je upřesněna výše podpor. Zákon definuje MSP a upřesňuje:

- definici MSP,
- na co lze podporu poskytnout,
- formu poskytované podpory,
- poskytovatele podpory,
- programy pro poskytování podpory a jejich obsah,
- jakým způsobem se podpora poskytuje,
- způsoby kontroly využití finančních podpor.[44, s. 3]

- **Zákon č. 215/2004 Sb. o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory** – se zabývá výkonem státní správy v oblasti veřejné podpory, právy a povinnostmi poskytovatelů a příjemců veřejné podpory a podporami malého rozsahu vůči Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nebo Ministerstvu zemědělství.

Zákon nedefinuje napřímo veřejnou podporu, ale odkazuje se na její definici v článku 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU [19, s. 90], která zní: „*Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak.*“ [42]

U veřejné podpory se zkoumají čtyři kritéria definice:

- podpora je udělena státem či z veřejných prostředků,
 - podpora je selektivní a zvýhodňuje určité podniky či odvětví,
 - obchod mezi členskými státy EU je ovlivněn,
 - hrozí narušení hospodářské soutěže nebo již je narušena. [55]
- **Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách** – vytváří zákonný režim investičních pobídek. Zákon o investičních pobídkách definuje:
 - všeobecné podmínky pro poskytování investičních pobídek,
 - postup při jejich poskytování,
 - s tím související výkon státní správy. [19, s. 143]

2.2 Instituce zajišťující podporu podnikání v České republice

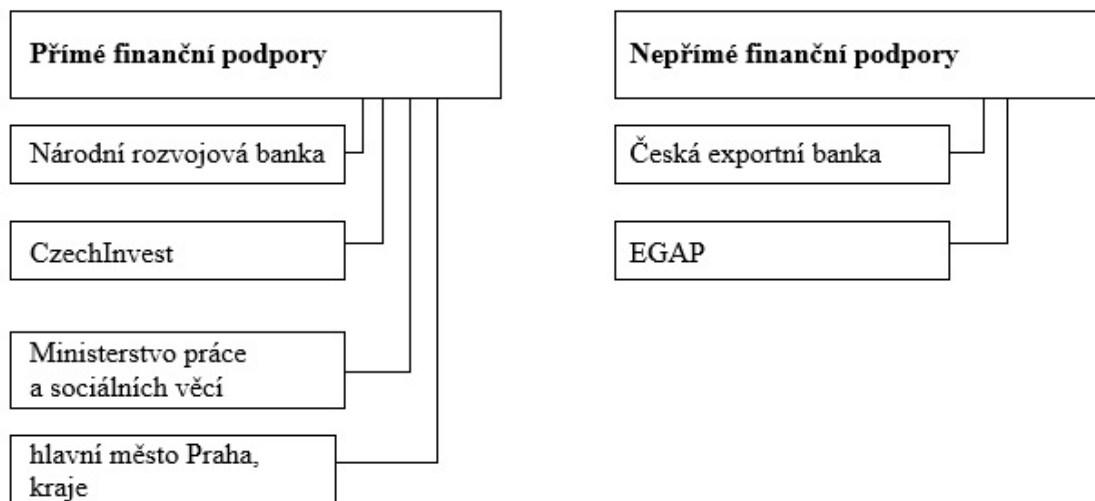
Podporu podnikání v České republice zabezpečuje celá řada institucí, agentur a odborných organizací. [21, s. 194] V prostředí neustálých změn je nutná rychlá reakce podnikatelů na nové situace, dynamiku a tendence vývoje ekonomiky. To si vyžaduje znalost informačních kanálů, udržování dlouhodobých kontaktů a přípravu zaměřenou na analýzu informací. Podnikatelé mohou v České republice využít síť podpůrných organizací, na které se mohou obrátit s požadavkem poskytnutí služeb, které potřebují. Tyto instituce se podílejí na vzniku, rozvoji nebo podpoře podnikání. [21, s. 165]

Systém podpor je obsáhlý, a proto MSP mají mnoho možností na výběr. V současné době jsou informace o programech a projektech podpory pro podnikatele k dispozici na internetových stránkách. Typickým příkladem, kde lze informace najít, jsou webové stránky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR či Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR. [22, s. 53]

Kromě vládních a neziskových organizací působí na trhu mnoho podnikatelských subjektů poskytujících začínajícím, ale i fungujícím podnikatelům služby na komerčním základě. Tyto podnikatelské subjekty nabízejí poradenské služby jako vedení účetnictví, právní konzultace či daňové poradenství. [56, s. 39]

2.2.1 Instituce poskytující finanční podpory podnikání

Poskytováním finančních podpor z veřejných prostředků jsou v České republice pověřena ministerstva a vládní a regionální instituce. Poskytují více druhů podpory podnikatelům včetně MSP. [56, s. 25]

Obrázek 3: Instituce poskytující finanční podpory podnikání

Zdroj: Vlastní zpracování podle [56, s. 25]

Národní rozvojová banka

Národní rozvojová banka (dříve Českomoravská záruční a rozvojová banka) byla založena v roce 1992 za účelem podpory MSP. Již od počátku měla vedoucí postavení v systému přímé finanční podpory MSP z prostředků státního rozpočtu a strukturálních a investičních fondů EU. Podnikatelé mohou tyto prostředky čerpat v rámci aktuálních programů. [56, s. 26] Na základě zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, rozhoduje Národní rozvojová banka o přiznání podpory. [21, s. 176]

Národní rozvojová banka pomáhá při rozvoji projektů infrastruktury a iniciuje zakládání a rozvoj MSP. [22, s. 55] Pro MSP poskytuje podpory ve formě záruk, zvýhodněných úvěrů a finančních příspěvků ze státního rozpočtu, strukturálních a investičních fondů EU a krajů. [19, s. 78]

Kromě poskytování podpory MSP umožňuje podporu obcí a podporu bydlení. Do jejího sortimentu se řadí i standardní bankovní produkty. [56, s. 26] V České republice působí jako finanční manager prostředků k financování rozvoje infrastruktury. [35]

CzechInvest

CzechInvest je státní příspěvková organizace podřízená Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR (dále jen MPO). [22, s. 55] Byla založena v roce 1992 a její tehdejší činností bylo zejména získávání přímých zahraničních investic. [56, s. 26]

Její současnou hlavní činností je podpora konkurenceschopnosti českých podnikatelů pomocí poradenských služeb. [22, s. 55] Podporuje české dodavatele, inovační procesy a rozvoj podnikatelských nemovitostí. [56, s. 26] CzechInvest zjednodušuje komunikaci podnikatele se státem či EU. [22, s. 55] Hlavním cílem CzechInvestu je proměna České republiky na inovačního lídra Evropy. [8] Aktivita agentury lze rekapitulovat následovně:

- získávání přímých investic,
- poradenská činnost pro MSP,
- realizace podpor financovaných ze strukturálních a investičních fondů EU,
- realizace podpor, které jsou poskytovány mimo operační programy,
- rozvoj potenciálu českých technologických firem,
- propagace české ekonomiky a technologií v zahraničí.[56, s. 26]

Kanceláře agentury CzechInvest v regionech mají napomáhat podnikatelům při vstupu do podnikání, poskytovat informace o fondech EU a celém systému státní podpory. [21, s. 167]

Za rok 2021 získala agentura Osvědčení o přínosu pro životní prostředí, jelikož dlouhodobě usiluje o snižování své ekologické stopy.[8]

Česká exportní banka

Českou exportní banku (dále jen ČEB) vlastní z 84 % stát, kde vykonavatelem akcionářských práv státu je Ministerstvo financí ČR. Zbýlých 16 % akcií vlastní Exportní garanční a pojišťovací společnost. [12] ČEB je poskytovatelem nepřímých finančních podpor.

Cílem banky je poskytování podpory vývozu pomocí vývozních úvěrů a dalších služeb. [56, s. 31] ČEB má mnoho zkušeností s financováním velkých vývozních celků exportérů, ale také menších dodávek [11], je doplňkem služeb tuzemských bank o financování vývozu, na který je nutné mít dlouhodobé zdroje. ČEB nabízí podnikatelům úvěry, záruky, financování prospekce zahraničních trhů a úvěry pro MSP [56, s. 30], které projevují stále větší zájem o exportní financování, a proto se ČEB v posledních letech stále více orientuje na jejich podporu. [11]

Exportní garanční a pojišťovací společnost

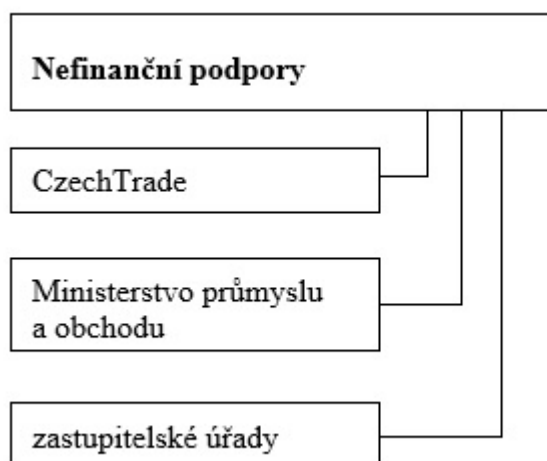
Exportní garanční a pojišťovací společnost (dále jen EGAP) vznikla jako česká úvěrová pojišťovna v roce 1992. O tři roky později se změnila na akciovou společnost plně vlastněnou státem.

„Společnost EGAP je součástí systému státní podpory exportu a poskytuje pojišťovací služby všem vývozcům českého zboží, služeb a investic bez rozdílu jejich velikost, právní formy a objemu pojištěného vývozu.“ [56, s. 31]

Hlavní činností společnosti je pojišťování vývozních úvěrů proti vývozním úvěrovým rizikům. Mezi priority pojišťovny patří podpora vývozních aktivit MSP, kteří jsou pro EGAP významnými klienty. EGAP podporuje MSP především v oblasti předexportního financování a bankovních záruk v souvislosti s exportními kontrakty. Díky spolupráci EGAPu s bankami mají MSP jednodušší administrativní postup při pojišťování úvěrů na předexportní financování či financování investice. [56, s. 31]

2.2.2 Instituce poskytující nefinanční podpory podnikání

Kromě přímých a nepřímých finančních podpor existují také nefinanční podpory, které podnikatelům šetří finanční prostředky, zvyšují jejich informovanost a usnadňují jim podnikatelské činnosti. Mezi instituce poskytující nefinanční podpory spadá CzechTrade, MPO či zastupitelské úřady, viz obrázek 4. [56, s. 31]

Obrázek 4: Instituce poskytující nefinanční podpory

Zdroj: Vlastní zpracování podle [56, s.31]

Česká agentura na podporu obchodu

Česká agentura na podpora obchodu je vládní agentura, známá také pod názvem CzechTrade. [22, s. 55] MPO založilo agenturu CzechTrade v roce 1997. [56, s. 31] Jejím hlavním cílem je pomoc tuzemským vývozcům, a to především MSP. Pod touto pomocí si lze představit vstupování na mezinárodní trhy a snahu o dosažení úspory finančních prostředků. [22, s. 55]

Nejpodstatnější přidaná hodnota ve spolupráci s CzechTrade jsou odborné znalosti a zkušenosti zahraničních zástupců agentury, díky nimž je možná úspora času, nákladů

a minimalizace rizika spojeného s mezinárodním obchodem. [9] CzechTrade se účastní zpracování analýz a strategií na rozvoj mezinárodního obchodu. [21, s. 176]

Agentura poskytuje exportérům mnoho služeb – např. informační, poradenské, asistenční či vzdělávací. Příkladem takových služeb jsou následující.

- Pomoc při zahajování exportu – tato služba podnikatelům ukazuje výhody a důvody pro zahájení vývozu. CzechTrade se snaží zjistit připravenost firmy na vstup na zahraniční trh.
- Konzultace a poradenství – jedná se o konzultaci s podnikateli o jejich budoucích exportních aktivitách. Zástupci CzechTrade mohou pomoci s výběrem vhodného zahraničního trhu pro daný produkt či službu.
- Individuální služby v zahraničí – jde o služby, které jsou poskytovány zahraničními kancelářemi. Mohou se pojit s průzkumem zahraničního trhu, s vyhledáváním obchodních kontaktů, ověřením zájmu o daný produkt či službu, asistenční službou dle přání českého vývozce, ověřením bonity obchodního partnera a dalším.
- Exportní příležitosti – agentura podnikatelům denně posílá aktualizovanou nabídku zahraničních poptávek, projektů a investičních příležitostí.
- Exportní vzdělávání – CzechTrade nabízí podnikatelům vzdělávací akce, které jsou zaměřeny dle oboru či teritoria. Dávají podnikatelům praktické informace pro přípravu a vstup na zahraniční trh. [56, s. 32]

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky

MPO je podle kompetenčního zákona hlavním orgánem státní správy pro státní politiku v oblasti průmyslu, obchodu, surovin a ekonomických vztahů se zahraničím. [19, s. 73] MPO je řídicí orgán operačních programů na podporu podnikání. [19, s.74] Mimo jiné realizuje aktivity, které mají charakter nefinanční podpory:

- živnostenské podnikání – MPO spravuje živnostenský registr a přehled legislativy pro živnostníky, poskytuje průvodce živnostenským podnikáním,
- podpora výzkumu a vývoje – ministerstvo každý rok vyhlašuje a podporuje z prostředků státního rozpočtu slibné projekty průmyslového výzkumu,
- technická harmonizace – do struktur ministerstva patří Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, který vytváří legislativní a institucionální rámec pro splnění harmonizovaných technických požadavků na výrobky a jejich volný pohyb po EU,

- portál BusinessInfo.cz – MPO poskytuje informace začínajícím, ale i zkušeným podnikatelům, exportérům. Provádí zpracování informací z veřejné správy a dalších institucí užitečných pro podnikatele. Portál podnikatelům nabízí formuláře v elektronické podobě, přehled o podporách a dotacích na úrovni EU, České republiky i na úrovni regionů. Dále lze na portále nalézt přehled domácích i zahraničních veletrhů, seminářů a konferencí. [56, s. 33]

2.2.3 Ostatní instituce

Hospodářská komora České republiky

Jedná se o organizaci působící nezávisle na státní správě. Od roku 2004 jde o povinné místo při vytváření podnikatelské legislativy. Tato organizace sdružuje podniky všech velikostí v regionálních hospodářských komorách nebo v živnostenských společenstvech. Hlavním cílem je podpora a rozvoj aktivit podnikatelů. Jejím dalším úkolem je pomoc pro MSP formou poradenství v oblasti exportu, importu a daní. [22, s. 54] Za její poslání lze považovat vytváření příležitostí pro podnikání, prosazování a podporu opatření souvisejících s rozvojem podnikání v tuzemsku a celé ekonomické stability. [14]

Podnikatelská rada

MPO zřídilo Podnikatelskou radu jako poradní orgán, který má za úkol zefektivnit spolupráci mezi státní správou a podnikatelskou sférou. Polovina členů rady jsou zástupci podnikatelské sféry a druhá polovina je tvořena zástupci orgánů státní správy. Úkolem Podnikatelské rady je snižovat administrativní zátěž podnikatelů. [22, s. 55]

Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Důležitou organizací, která sdružuje MSP a živnostníky a další jimi zřízené organizace na území České republiky, je Asociace malých a středních podniků a živnostníků (dále AMSP). Jejím úkolem je zajistit informovanost členů o možnostech spolupráce s EU. Pro své členy nabízí konzultace při výběru vhodného projektu. [22, s. 55]

Asociace definovala desatero potřeb českých MSP a živnostníků, které je následující:

- podpora a rozvoj podnikatelské infrastruktury,
- diverzifikace zdrojů financování ve všech fázích rozvoje,
- výskyt MSP na zahraničních trzích,
- rozvoj vzdělávání podle požadavků na pracovním trhu,

- zajištění dalšího vzdělávání v oblasti klíčových dovedností,
- využití pružnosti trhu práce při nedostatku pracovníků,
- rozvoj inovací u MSP,
- digitální transformace MSP,
- zahájení e-governmentu,
- udržitelný rozvoj a cirkulární ekonomika. [3]

Česká podnikatelská reprezentace při EU

Česká podnikatelská reprezentace při EU úzce spolupracuje s AMSP. Je známá pod názvem CEBRE (Czech Business Representation to the EU). Jejím cílem je prosazování zájmů českých podnikatelů před institucemi EU v Bruselu. [22, s. 56] K naplnění svého cíle má CEBRE podporu MPO pomocí agentury CzechTrade. Prostřednictvím CzechTrade poskytuje CEBRE od roku 2015 pomoc pro české exportéry při vstupu na belgický trh. [7]

Díky CEBRE mohou být podnikatelé v přímém kontaktu s orgány EU a mít přehled o nabídce všech podpůrných programů EU pro Českou republiku. [22, s. 56] MSP od CEBRE mohou získat informace o připravovaných rozhodnutích a předpisech EU a zároveň prostřednictvím CEBRE lze vstoupit do přímého kontaktu s orgány EU. [7] Služby této organizace jsou placené, ale ceny jsou dostupné i pro MSP. Organizace CEBRE monitoruje následující oblasti:

- daně a finance,
- ochrana životního prostředí,
- podpora podnikání a podpůrné programy EU,
- obchod mezi Českou republikou a EU,
- výzkum a vývoj,
- energetika, doprava, průmysl a stavebnictví,
- ochrana spotřebitele. [22, s.56]

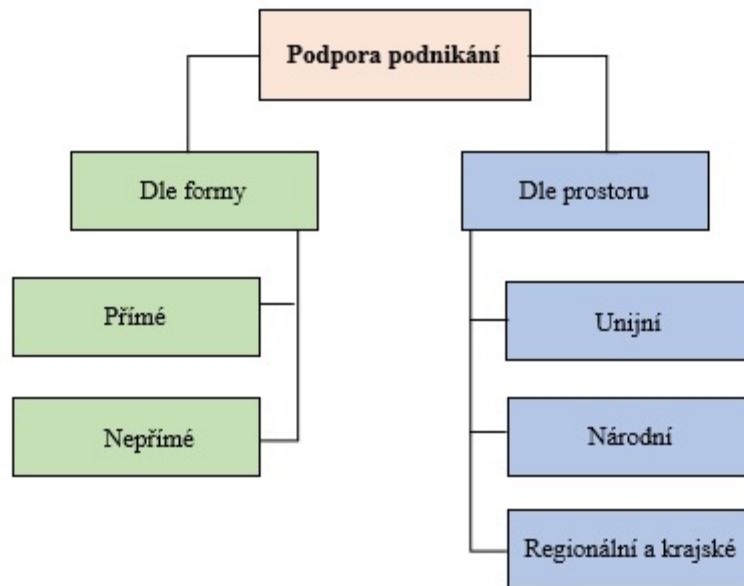
2.3 Nástroje podpory podnikání

Podporu podnikání lze členit na finanční a nefinanční. Nefinanční podpora se zaměřuje na formování příznivého podnikatelského prostředí nebo na konkrétní programy, v rámci kterých podnikatelé mohou napřímo získávat finanční podporu. [49, s. 279]

Podporu MSP lze obecně rozdělit na dvě skupiny:

- finanční podpora (nevratná či vratná zvýhodněná),
- nefinanční podpora. [56, s. 23]

Podporu podnikání lze také členit dle formy poskytování na přímou či nepřímou. Typickým příkladem přímé podpory je dotace, naopak u nepřímé podpory jde o například výstavbu infrastruktury. Z pohledu prostoru jsou podpory poskytovány územními celky různých velikostí od obcí, krajů, celé země a EU. [21, s. 181]

Obrázek 5: Členění podpor podnikání dle formy a prostoru

Zdroj: Vlastní zpracování podle [21, s.183]

Účelem regionální podpory podnikání je tvořit příznivé podmínky pro podnikatele v regionech. Na poskytnutí této podpory je nutné mít sídlo společnosti v daném regionu. Regionální podnikatelské podpory nejčastěji bývají zajišťovány regionálními rozvojovými agenturami, hospodářskými komorami či inovačními centry. Důležitým aspektem je vytváření podmínek pro podnikání MSP a odstraňování bariér podnikání na krajské úrovni. [4, s. 33]

2.3.1 Přímá podpora podnikání

Přímá podpora je velmi diskutabilní téma, kde lze nalézt spoustu pro i proti. Jedná se o druh podpory, která je poskytována napřímo konkrétním podnikům. Přímá podpora je definována v zákoně o podpoře MSP. [19, s. 86] Přímou podporu podnikání reprezentují především nástroje:

- zlepšující přístup MSP k finančním prostředkům k uskutečnění jejich investičních záměrů,
- snižující náklady MSP v oblastech, které jsou definované v programech podpory. [58, s. 498]

Do této kategorie spadá dotace, návratná finanční výpomoc, zvýhodněný úvěr, zvýhodněná záruka a finanční příspěvek. Zvýhodněné úvěry, záruky a finanční příspěvky poskytuje dle zákona o podpoře MSP pouze Národní rozvojová banka na základě smlouvy mezi bankou a podporovaným subjektem. [19, s. 86]

Dotace

Nejčastější poskytovanou podporu je dotace. [19, s. 87] „*Dotací se dle ustanovení § 3 písm. a) rozpočtových pravidel rozumí peněžní prostředky státního rozpočtu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel.*“ [47, s. 11]

Pokud podnikatel dodrží všechny stanovené podmínky, nemusí finanční prostředky vracet. Podobná dotaci je návratná finanční výpomoc, pouze s tím rozdílem, že podnik musí finanční prostředky vrátit. [19, s. 87]

Pro dotaci i návratnou finanční výpomoc je typická jejich účelovost. Hlavním rozdílem je, že dotace je nevratnou formou podpory za předpokladu splnění všech požadavků na použití dotace. Kdežto návratné finanční výpomoci jsou vždy návratnou formou podpory, tedy i při splnění všech požadavků na použití. [47, s. 11]

Pro státní podporu je charakteristická velká závislost na dotační podpoře a nižší využívání finančních nástrojů. Důvodem preference dotací je fakt, že poskytnutá podpora se nemusí v budoucnu vracet. Proto je příjemce dotace ochotný podstoupit dlouhý a složitý proces žádosti o dotaci. [46]

Zvýhodněné úvěry

Další z forem přímé podpory jsou zvýhodněné úvěry, které mají sníženou či nulovou úrokovou sazbu, delší lhůtu splatnosti nebo období podřízenosti. Jedním z dlouhodobých zvýhodněných úvěrů je podřízený úvěr, kde jsou odloženy splátky jistiny úvěru a jeho podmínky umožňují přednostní uspokojení pohledávek všech ostatních věřitelů příjemce podpory v době podřízenosti, tedy v době odkladu splátek jistiny podřízeného úvěru. Jednou z výhod podřízeného úvěru je fakt, že banky na něj mohou pohlížet jako na vlastní zdroje podnikatele při provádění finanční analýzy. [19, s. 87]

Na rozdíl od dotace, kde je povinnost předfinancování zboží a služeb pojící se s čekáním na jeho proplacení, u zvýhodněného úvěru, který poskytuje Národní rozvojová banka, jsou prostředky čerpány do 5 pracovních dní od podání žádosti. [46]

Zvýhodněné záruky

Zvýhodněné záruky jsou další zákonem umožňujícím druhem přímé podpory. Podnikatel si zapůjčí peněžní prostředky u jakékoliv komerční banky, ale záruku na tento úvěr mu poskytne Národní rozvojová banka. Podnikatel za tuto záruku platí Národní rozvojové bance zvýhodněnou cenu, která se vymezuje jako určité procento ze zaručované částky. [19, s. 87]

Zvýhodněná záruka, stejně jako zvýhodněný úvěr, zvyšuje podnikateli šanci na získání úvěru od komerční banky. Národní rozvojová banka poskytuje dva druhy záruk, které mohou být poskytnuty samostatně nebo je jejich součástí i finanční příspěvek k zaručovanému úvěru.

- **M-záruka** – se používá k zaručování úvěrů do 4 milionů Kč se splatností do šesti let. [61] Tato záruka je poskytována pouze k úvěrům od bank, které mají s Národní rozvojovou bankou smlouvu o spolupráci. Proces žádosti o podporu je jednoduchý a rychlý, což lze považovat za hlavní výhodu. [19, s.87]

„M-záruka v programu Záruka 2015 až 2023 usnadňuje malým a středním podnikatelům přístup k bankovním úvěrům. Díky nim pak mohou snáze realizovat své podnikatelské záměry investičního charakteru kdekoliv na území ČR. Podnikatelé zaměstnávající do 50 zaměstnanců (malí podnikatelé) pak mohou využít tento program i k zaručení provozních úvěrů.“ [61]

M-záruku využívají MSP v oblastech zpracovatelského průmyslu, stavebnictví, velkoobchodu a maloobchodu, dopravy a skladování, ubytování či stravování. Záruku lze použít na nákup a technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku nebo na pořízení dlouhodobého i drobného nehmotného majetku. Malí podnikatelé mohou záruku použít i na pořízení zásob. [61]

- **S-záruka** – nemá přesně stanovenou maximální výši zaručovaného úvěru, ale využívá se u úvěrů nad 4 miliony Kč. Tuto záruku lze poskytnout k úvěrům kterékoliv komerční banky. [19, s. 88] S-záruku používají sociální podniky, což jsou podniky, které musí:
 - zaměstnávat pracovníky znevýhodněné na trhu práce,
 - reinvestovat nad 50 % zisku do rozvoje podnikání,
 - aplikovat demokratický styl řízení,
 - být společensky odpovědnou firmou. [61]

Zvláště díky záručním nástrojům podporovaným státem došlo ke zjednodušenému přístupu k bankovním úvěrům na financování exportních či výrobních aktivit nebo provozních a investičních výdajů. Tyto nástroje se ukázaly jako abnormálně flexibilní a pohotové zejména při přijetí opatření ke zmírnění dopadů pandemie koronaviru na české podnikatele. [46]

Finanční příspěvek

Finanční příspěvky jsou poskytovány Národní rozvojovou bankou. Fungují na podobném principu jako dotace, ale jsou více účelově vázány, například finanční příspěvek na získání certifikátu či odpuštění splátky úvěru. Příspěvky bývají poskytovány společně s úvěrem nebo se zárukou. V porovnání s dotacemi je objem finančních příspěvků menší. [19, s. 88]

V České republice existují i další podpory, které nejsou uvedeny v zákoně o podpoře MSP, ale jejich poskytování je regulováno. Do skupiny přímé podpory patří i aktivity, které neznamenají přímé výdaje státu, ale snížení jeho výnosů, například prominutí pokut a poplatků či daňové úlevy. [19, s. 88]

Podpora může být poskytována v režimu *de minimis* či v režimu blokové výjimky. Podpora *de minimis* neboli podpora malého rozsahu nesmí s ostatními podporami *de minimis*, které byly poskytnuty jednomu příjemci po dobu předchozích tří let, přesáhnout částku 200 000 eur. V případě blokové výjimky může být podpora poskytnuta, pokud jsou splněny podmínky stanovené Evropskou komisí. Mezi blokové výjimky patří nařízení upravující veřejnou podporu pro MSP, veřejnou podporu na zaměstnanost či regionální rozvoj. [57]

2.3.2 Nepřímá podpora podnikání

„Mezi nepřímou podporou podnikání patří zejména aktivity, které zvyšují kvalitu podnikatelského prostředí. Pro nepřímou podporu je také charakteristické, že veřejné prostředky neplynou přímo k jednotlivým podnikatelským subjektům, ale mají z nich prospěch buď všichni podnikatelé anebo nějaká skupina podnikatelů.“ [19, s. 86] Nepřímá podpora se ale nerovná nulovým nákladům. [19, s. 86]

Jednou z forem nepřímé podpory je **zjednodušování administrativy a byrokracie** prostřednictvím úpravy legislativy. Byla zavedena opatření ke snížení administrativy byrokracie:

- zjednodušení a zrychlení zápisu do obchodního rejstříku,
- implementace centrálních registračních míst na živnostenských úřadech,
- tvorba státního úvěrového registru,

- zahájení povinnosti posuzování vlivu právních norem na podnikatele. [19, s. 86]

Do nepřímé podpory lze také zahrnout **poradenství** a podnikatelská **poradenská centra**. Tuto podporu podnikatelům poskytují Podnikatelská a inovační centra, Informační místa pro podnikatele nebo lze získat poradenství přes webové portály – například BusinessInfo.cz. [19, s. 87] Podnikatelská a inovační centra se orientují na podporu inovačního podnikání, transfer technologií ze zahraničí či realizaci výsledků výzkumu a vývoje. [56, s. 294]

Další z forem nepřímé podpory je **rozvoj průmyslových zón**, které slouží konkrétním podnikatelům, ale nejsou považovány za přímou podporu.

„Průmyslová zóna je ucelené souvislé území, vymezené v závazné části schváleného územního plánu velkého územního celku či schváleného územního plánu obce jako území současně zastavěné převážně objekty pro průmyslovou výrobu, obchod, služby nebo jako zastavitelné území vhodné převážně pro umístování průmyslové výroby, obchodu, služeb.“ [19, s. 86] S průmyslovými zónami se pojí brownfields. Tento pojem se používá pro zastavěná území, která již neplní svou původní funkci, nejsou využívány vůbec nebo je jejich využití nevhodné, např. vzhledem k poloze. Agentura CzechInvest zaznamenala největší počet nevyužitých či jen částečně využívaných prostor na venkově. Jedná se především o bývalá zemědělská družstva. [20, s. 20]

Výstavba **podnikatelských inkubátorů** a **vědeckotechnických parků** se řadí do nepřímé podpory podnikání. Vědeckotechnické parky podporují inovační aktivity firem, poskytují nájemní prostory a vybavení, poradenství a další služby. Jejich výskyt je často poblíž vysokých škol nebo výzkumných ústavů, se kterými spolupracují. Vědeckotechnické parky lze rozdělit do tří skupin:

- vědecký park (centrum),
- technologický park (centrum),
- podnikatelské a inovační centrum. [56, s. 35]

Podnikatelské inkubátory podporují vznik nových inovačních firem. Začínající podnikatelé v nich mají zvýhodněný nájem a poradenské služby. [19, s. 87] Začínající podnikatelé mohou od inkubátoru očekávat podporu v podobě poskytnutí prostoru, informací k založení firmy či získání finančních prostředků nutných k podnikání. [56, s. 34]

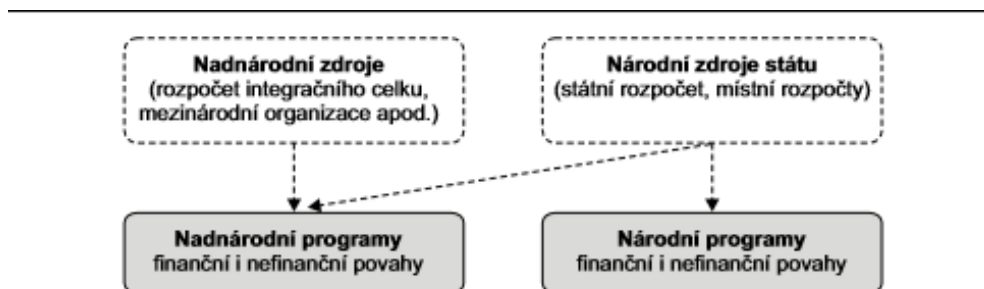
Do nepřímé podpory lze také zařadit zakládání a rozvoj **klastrů**. Tento druh podpory je v současné době velmi důležitý [19, s. 87], i když se v ekonomice přirozeně vyskytuje po staletí. [39, s. 26]

Nejznámější definice klastrů říká: „*geograficky blízké seskupení vzájemně provázaných firem, specializovaných dodavatelů, poskytovatelů služeb a souvisejících institucí v konkrétním oboru i firem v příbuzných oborech, které spolu soutěží, ale také spolupracují, mají společné znaky a také se doplňují.*“ [39, s. 26] Pro menší podniky je členství v klastru výhodné, protože jim přináší úspory z rozsahu a snižuje jim náklady. Další výhodou klastrů je, že podniky mohou dohromady realizovat projekty, na které by samostatně neměly dostatek finančních prostředků. Díky klastrům mají malé podniky vyšší vyjednávací sílu. [19, s. 87]

2.4 Programy podpory pro MSP

Od roku 1992 vláda podle zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, každý rok schvaluje a vyhláší programy podpory MSP. [60, 65] Pokud MSP splňuje vstupní kritéria, může se zapojit do jakéhokoliv programu. [51, s.121–122]

Na obrázku 6 je znázorněno jedno ze základních členění programů na národní a nadnárodní. Nadnárodní programy jsou financovány jak ze zdrojů národních, tak také z rozpočtů EU. Nefinanční podpora je na nadnárodní úrovni pouze okrajová. [10, s. 9] Národní programy budou více přiblíženy v kapitole 2.4.1.

Obrázek 6: Národní a nadnárodní programy

Zdroj: [49, s.281]

Jako jednu z bariér přístupu k veřejné podpoře podnikatelé uvádějí vysoké náklady pojící se s administrací projektů z veřejných programů. Menší podniky může také odradit nutnost ekonomického skóringu. Řada firem na podporu ani nedosáhne kvůli požadavku minimální výše dotace. [46]

2.4.1 Národní programy

Cílem národních programů podpory MSP je podpora provedení podnikatelských záměrů MSP. Podnikatelský projekt musí mít charakter vymezený na seznamu odvětvové klasifikace

ekonomických činností – např. průmyslová, stavební či řemeslná výroba nebo služby a obchod. Zájemci o účast v daném programu musí zpracovat projekt v příslušném formuláři. Zda bude podpora poskytnuta, je rozhodováno v závislosti na splnění podmínek. Rozhoduje o tom poskytovatel podpory nebo organizace, která je pověřena realizací programu. [51, s. 122]

Státy disponují vlastními národními programy na podporu inovací, výzkumu a vývoje. Z národních programů lze zdůraznit investiční pobídky, tedy podpory různých forem pro domácí i zahraniční subjekty, které investují do vybraných odvětví a regionů. [49, s. 281]

V současné době jsou v rámci národního programu podpory MSP aktuální např. tyto programy:

- ZÁRUKA 2015–2023 – jeho cílem je podpora přístupu MSP k bankovním úvěrům na realizaci podnikatelských projektů pomocí záruk. [61] V roce 2020 žádalo o poskytnutí záruky 1 932 MSP, z toho bylo 1 804 žádostí schválených. Celkový objem poskytnutých záruk pro MSP byl ve výši 3 315 600 000 Kč za rok 2020. [33]
- VADIUM 2018–2023 – cílem programu je podpora přístupu MSP k zakázkám z výběrových/zadávacích řízení. [36] V roce 2020 se do programu zapojilo 70 MSP a 70 žádostí bylo schváleno, a to v celkové výši 32 568 000 Kč. [33]

2.4.2 Operační programy

Na tyto programy jsou alokovány prostředky ze strukturálních a investičních fondů EU, které se později realizují pomocí konkrétních programů. [40, s. 163] Čerpání dotací z fondů EU je podmíněno zpracováním víceletých rozvojových programů. Strukturální fondy neslouží k financování jednotlivých akcí, ale k podpoře rozvojových programů, které mají daný rozpočet, priority a opatření. Programové dokumenty připravuje Česká republika, ale schválení podléhá Evropské komisi. [17, s. 113–115]

Operační programy jsou zajišťovány určenými implementačními agenturami, především kraji a vybranými státními agenturami. Podání žádosti i komunikace probíhá v českém jazyce. [17, s. 113–115]

2.4.3 Fondy Evropské unie

Podpora z EU je poskytována ve formě dotací, především ze strukturálních fondů a fondu soudržnosti. [38, s. 99] Strukturální fondy jsou hlavním nástrojem regionální strukturální politiky. Za pomoci strukturálních fondů se EU i jednotlivé členské státy snaží o snižování rozdílů mezi regiony. [21, s. 195]

Pro programové období 2021–2027 je pro Českou republiku vyčleněn téměř bilion korun. Finanční prostředky lze čerpat formou nevratných dotací, ale také finančních nástrojů – výhodných půjček. Žadatelé o podporu se mohou ucházet v rámci devíti operačních programů o podporu svých projektů. [32]

Podnikání a financování MSP je velmi závislé na zdrojích EU. Přes 70 % vyplacených prostředků je ze zdrojů EU, především z Evropského fondu pro regionální rozvoj. V programovém období 2014–2020 byl hlavní nástroj pro implementaci podpory podnikání Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. [46]

K financování projektů v období 2021–2027 jsou využívány následující fondy.

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERFF)

Jedná se o základní nástroj pro správu regionální politiky zřízený v roce 1974. [50, s. 18] Často ho lze nalézt pod zkratkou ERFF. Dle objemu finančních prostředků má dominantní pozici mezi strukturálními fondy. Jeho cílem je podpora hospodářské a sociální soudržnosti pomocí snižování regionálních nerovností a posilování rozvoje regionů. [21, s. 187]

ERDF se orientuje na modernizaci a posílení hospodářství. Podporuje investiční projekty, např. výstavbu železnic, podporu inovačního potenciálu podnikatelů či rekonstrukci kulturních památek. [28]

Evropský sociální fond (ESF)

European Social Fund má za cíl přispívat k rekvalifikaci pracovní síly v postižených oblastech a zabraňovat nezaměstnanosti. [21, s. 188] Fond se zaměřuje na neinvestiční projekty, jako jsou speciální programy pro zdravotně postižené osoby, děti, mládež, menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatelstva. [28]

Fond soudržnosti (FS)

Mimo strukturální fondy také existuje fond soudržnosti, který je známý také pod názvem Kohezní fond. [21, s. 190] Fond soudržnosti je určen na podporu rozvoje chudších států, nikoliv regionů. Obdobně jako u ERFF slouží k podpoře investičních projektů, ale se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu, ochranu životního prostředí či obnovitelné zdroje energie. [28]

Postup získání finančních prostředků z kohezního fondu je rozdílný od strukturálních fondů a váže se na splnění určitých podmínek. EU pomáhá pomocí kohezního fondu financovat

zemím s nejméně rozvinutou ekonomikou investice s dlouhodobým obdobím návratnosti, např. na výstavbu infrastruktury. [21, s. 191]

Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (ENRF)

Jedná se o finanční nástroj k podpoře rybolovu, který spadá do společné rybářské politiky EU. Fond podporuje projekty, které vedou k vyšší konkurenceschopnosti a ochraně životního prostředí. Z fondu se financují aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu. Příkladem aktivity financované z ENRF je odbahňování rybníků. Finanční prostředky se využívají také na modernizaci zpracovatelského průmyslu, modernizaci plavidel či likvidaci nedostačujících plavidel. V programovém období 2021–2027 nahradil dřívější Evropský rybářský fond. [28]

Fond spravedlivé transformace (FST)

Fond podporuje ekonomickou diverzifikaci a přeměnu dotčených území. Je to cílená podpora pro nejvíce dotčené regiony ke zmírnění socioekonomických dopadů transformace, např. útlum těžby uhlí či transformace ekonomiky. Finanční prostředky fondu jsou poskytovány prostřednictvím samostatného Operačního programu Spravedlivá transformace. [27]

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

Tento finanční nástroj se používá na podporu rozvoje venkova. Spadá do společné zemědělské politiky EU. Finanční prostředky z fondu se využívají ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny a kvality života ve venkovských oblastech. [28]

2.4.4 Programové období 2021-2027

Kohezní politika EU se provádí pomocí sedmiletých cyklů, tzv. programových období. [5, s. 180] Jejím cílem je snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony, snížení zaostalosti znevýhodněných regionů a podpora hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem vyrovnaného vývoje EU. [29]

Na toto období bylo stanoveno pět cílů politiky soudržnosti EU:

- inteligentnější Evropa – podpora výzkumu a vývoje, rozvoj digitalizace a internetu, podpora MSP, ekonomická transformace,
- zelenější, bezuhlíková Evropa – ochrana životního prostředí, úspory energie a obnovitelné zdroje, oběhové hospodářství, čistá městská mobilita,

- propojenější Evropa – efektivní mobilita, rozšíření strategických dopravních sítí,
- sociálněji Evropa – vyšší kompetence, odborné dovednosti, rozvoj vzdělávání, rovný přístup ke zdravotní péči,
- Evropa bližší občanům – udržitelný rozvoj měst v EU, podpora místně vedených strategií rozvoje. [32]

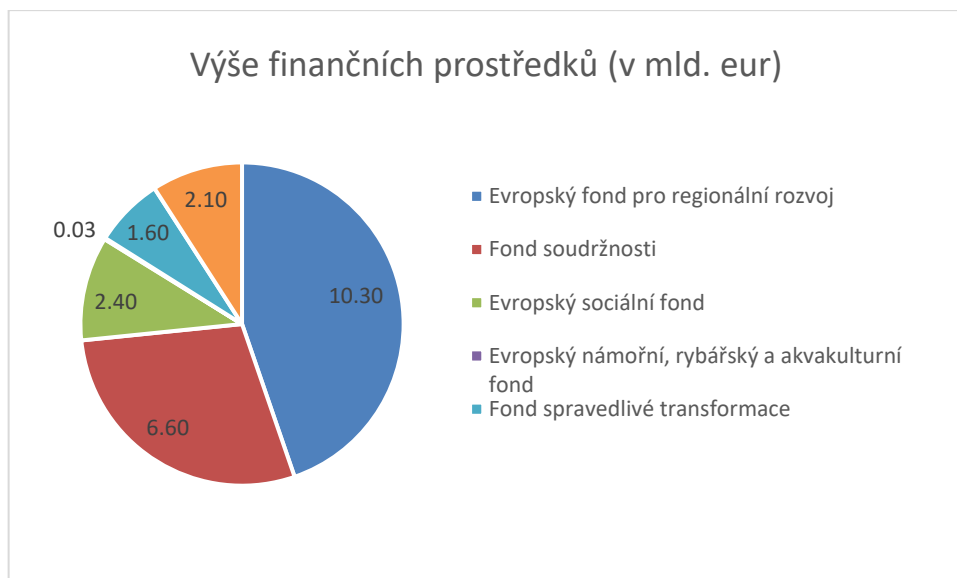
V programovém období 2021–2027 má Česká republika vyčleněno z fondů EU 23 miliard eur, viz tabulka 4. [32]

Tabulka 4: Finanční prostředky vyčleněné pro ČR z fondů EU

Druh fondu	Výše finančních prostředků (v mld. eur)
Evropský fond pro regionální rozvoj	10,30
Fond soudržnosti	6,60
Evropský sociální fond	2,40
Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond	0,03
Fond spravedlivé transformace	1,60
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova	2,10
Celkem	23,03

Zdroj: Vlastní zpracování podle [32]

Na obrázku 7 je znázorněna pro lepší orientaci výše finančních prostředků, které jsou vyčleněné pro Českou republiku, rozdělených do šesti fondů. Největší podíl finančních prostředků zaujímá Evropský fond pro regionální rozvoj.

Obrázek 7: Složení finančních prostředků z fondů EU

Zdroj: Vlastní zpracování podle [32]

V tabulce 5 níže je zobrazeno 9 operačních programů, které byly schváleny na období 2021–2027. U konkrétního operačního programu je uveden fond, ze kterého je OP financován, řídicí orgán a alokace v mld. eur. Nejvíce finančních prostředků je vyčleněno na OP Doprava a Integrovaný regionální OP.

Tabulka 5: Programové období 2021–2027

Operační program	Fond	Řídicí orgán	Alokace (mld. eur)
OP Doprava	EFRR, FS	Ministerstvo dopravy	4,90
Integrovaný regionální OP	EFRR	Ministerstvo pro místní rozvoj	4,80
OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost	EFRR	Ministerstvo průmyslu a obchodu	3,10
OP Jan Amos Komenský	EFRR, ESF	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	2,50
OP Životní prostředí	EFRR, FS	Ministerstvo životního prostředí	2,40
OP Spravedlivá transformace	FST	Ministerstvo životního prostředí	1,60
OP Zaměstnanost+	ESF	Ministerstvo práce a sociálních věcí	1,50

OP Technická pomoc	FS	Ministerstvo pro místní rozvoj	0,24
OP Rybářství	ENRF	Ministerstvo zemědělství	0,03

Zdroj: Vlastní zpracování podle [32]

2.4.5 Programové období 2014–2020

Tabulka 6 zahrnuje celkovou alokaci podpory u operačních programů, počet projektů, u kterých byla poskytnuta podpora, finanční prostředky v proplacených žádostech o platbu a podíl proplacených prostředků na celkové alokaci za programové období 2014–2020 k 31. 3. 2022. Nejvíce projektů s vydaným právním aktem bylo realizováno v rámci Programu rozvoje venkova, a to v celkové výši 331 697 projektů. V programovém období 2014–2020 byly peněžní prostředky alokovány mezi 400 289 projektů v celé České republice. K 31. 3. 2022 bylo proplaceno 499,6 mld. Kč. [25]

Tabulka 6: Programové období 2014–2022

Program	Celková alokace programu (Kč)	Počet projektů	Proplacené žádosti o platbu (Kč)	Podíl proplacených prostředků na celkové alokaci (%)
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	98 384 631 462,42	13 357	67 601 281 609,24	68,71
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	70 904 462 449,74	20 960	71 025 264 194,53	100,17
OP Zaměstnanost	61 160 014 266,47	9 356	51 986 752 109,66	85,00
OP Doprava	117 086 060 578,99	315	93 511 155 428,89	79,87
OP Životní prostředí	68 791 869 848,56	9 473	51 021 637 695,78	74,17
Integrovaný regionální OP	150 245 940 245,89	12 230	93 106 172 962,51	61,97
OP Praha-pól růstu ČR	5 141 894 909,59	1 483	4 039 797 868,68	78,57
OP Technická pomoc	5 419 802 725,79	253	4 678 322 286,14	86,32

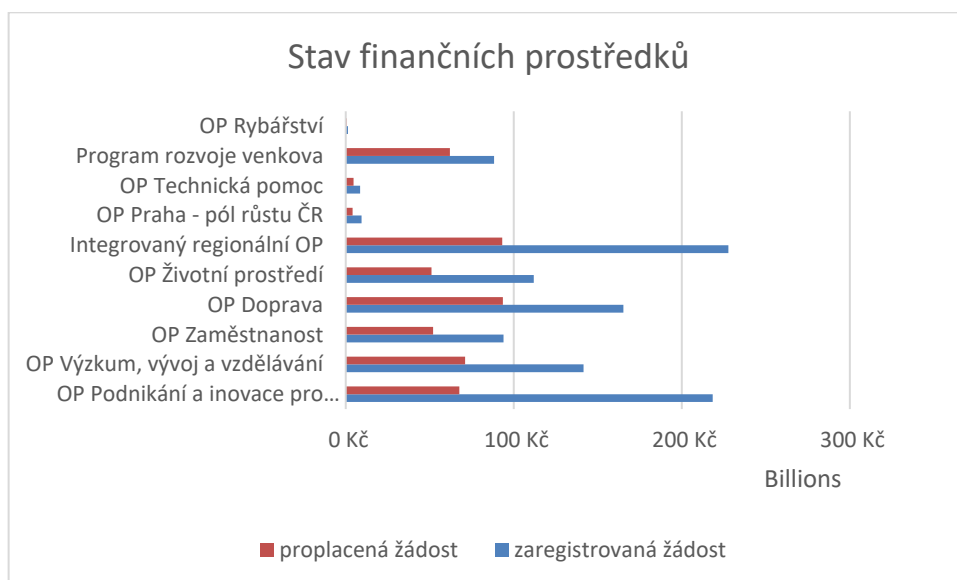
Program rozvoje venkova	79 765 093 174,38	331 697	62 026 027 208,86	77,76
OP Rybářství	767 123 649,90	1 165	562 743 195,00	73,36

Zdroj: Vlastní zpracování podle [25]

V porovnání s programovým obdobím 2007–2013 se počet projektů zvyšuje. V tomto období byla podepsána smlouva u 70 757 projektů. Příjemcům bylo za projektové období proplaceno 707,7 mld. Kč, což bylo pouze 50 % prostředků ze všech podaných žádostí. [26]

V programovém období 2007–2013 bylo České republice přiděleno téměř 26 miliard eur. Podařilo se využít přes 96 % přidělených prostředků. [31]

Na obrázku 8 je zobrazen stav finančních prostředků v jednotlivých operačních programech z programového období 2014–2020 ke dni 31. 3. 2022. U zaregistrovaných žádostí teprve může dojít k jejich proplacení nebo žádost byla zamítnuta a k proplacení nedojde. Nejvíce finančních prostředků bylo vyplaceno skrz Integrovaný regionální OP a OP Doprava. V průměru bylo zatím úspěšných 48,9 % projektů, které již byly proplaceny. Největší úspěšnost má Program rozvoje venkova, naopak nejnižší podíl ve výši 30,96 % proplacených žádostí na zaregistrování má Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. [25]

Obrázek 8: Zaregistrovaná versus proplacená žádost u OP

Zdroj: Vlastní zpracování podle [25]

2.4.6 OP Zaměstnanost+

V souvislosti s praktickou částí této diplomové práce zde bude představen pouze Operační program Zaměstnanost+.

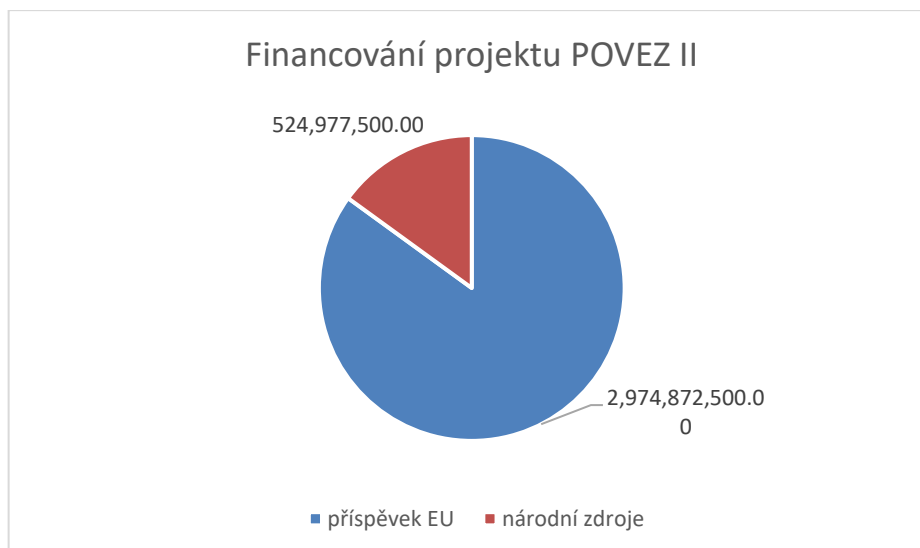
Operační program Zaměstnanost+ je nástupcem OP Zaměstnanost. Řídicím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Na programové období 2021–2027 bylo pro Českou republiku vyčleněno 37,9 mld. Kč. [32] Mezi hlavní priority OP patří:

- zefektivnění veřejné správy pro poskytování kvalitních služeb,
- zesílení účasti znevýhodněných skupin osob na pracovním trhu,
- podpora rovných příležitostí a work-life balance,
- modernizace institucí na trhu práce,
- fungující systém dalšího profesního vzdělávání,
- podpora pracovní mobility,
- sociální začleňování,
- sociální bydlení,
- sociální služby orientované na klienty. [30]

V rámci OP Zaměstnanost+ v současné době běží projekty např. Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců (POVEZ II), Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II (VDTP II), Efektivní služby zaměstnanosti (EFES) či Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce. [53]

Projekt POVEZ II se zaměřuje na podporu zaměstnavatelů a OSVČ při školení nebo rekvalifikaci stávajících či nově přijímaných zaměstnanců. Díky projektu mohou zaměstnavatelé čerpat příspěvek na vzdělávací aktivitu a mzdové náklady po dobu, kdy se zaměstnanci účastní vzdělávací aktivity. Projekt se orientuje především na odborné vzdělávání. Projekt POVEZ II probíhá v termínu 1. 12. 2015–31. 12. 2022 ve všech krajích České republiky kromě Prahy. [41]

Na obrázku 9 je znázorněno financování projektu POVEZ II. Projekt je financován z Evropského sociálního fondu z 85 % a ze státního rozpočtu České republiky z 15 %. [41] Byly schválené finanční prostředky projektu ve výši 3 499 850 000 Kč, z toho 2 974 872 Kč z Evropského sociálního fondu a 524 977 500 Kč z národních veřejných zdrojů. [41]

Obrázek 9: Financování projektu POVEZ II

Zdroj: Vlastní zpracování podle [41]

2.5 Proces získání finanční podpory

V této části diplomové práce bude popsán nejprve proces získání dotace ze zdrojů EU a poté ze státních zdrojů.

2.5.1 Postup získání dotace z fondů EU

Nejprve je nutné definovat základní pojmy:

- Řídící orgán – je v hierarchii konkrétního operačního programu postaven nejvýše. Má odpovědnost za efektivitu, správnost řízení a realizaci programu v souladu s předpisy EU a národními normami. Některé své pravomoci může delegovat na zprostředkující subjekt. [50, s. 22]
- Zprostředkující subjekt – je delegovaný řídicím orgánem na základě smlouvy o delegování pravomocí. Zprostředkující subjekt plní funkci metodického vedení pro příjemce. Označuje se také za poskytovatele finančních prostředků. [50, s. 23]
- Příjemce – za příjemce lze považovat úspěšného žadatele, se kterým podepsal řídicí subjekt smlouvu. Příjemce od řídicího orgánu získává finanční podporu. Příjemce je odpovědný za čerpání podpory dle stanovených pravidel. [50, s. 23]

Žádost o získání finančních prostředků z fondů EU je neformální dokument – projekt, který se řídí pravidly stanovenými Evropskou komisí. Při tvorbě projektové žádosti se žadatel musí seznámit s aktuální dokumentací ke konkrétnímu projektu. Před samotnou žádostí by si žadatel měl určit, zda jeho projektový záměr lze financovat z daného operačního programu. [50, s. 28]

Z pohledu žadatele je postup následující.

Vytvoření podrobného projektového záměru

Před samotným začátkem si žadatel musí ujasnit, na co peníze potřebuje, a poté vypracovat podrobný projektový záměr. Projekt musí mít určený cíl a logickou strukturu. Je důležité věnovat pozornost rozpočtu a promyslet financování projektu. Nejprve by si podnik měl určit, co chce zlepšit, a až poté hledat vhodné zdroje financování. [24]

Nalezení vhodného programu a oblasti podpory

V návaznosti na cíl projektového záměru žadatel vyhledá vhodný program, který financuje záměr podniku. Podrobné informace o programu lze nalézt v programovém dokumentu, kde jsou přiblíženy podporované oblasti a cíle programu. [24]

Podání žádosti o podporu

Klíčovým dokumentem, který rozhoduje o úspěchu žádosti, je žádost o podporu. I když se podání žádosti může zdát složité, žadatelé mají k dispozici příručky a metodické pokyny řídicích orgánů. Mimo tištěné a elektronické příručky mají žadatelé i možnost konzultace s odbornými pracovníky řídicích orgánů či zprostředkujících subjektů. [24]

Posouzení žádosti o podporu

Řídicí orgán či zprostředkující subjekt hodnotí žádost podle hodnotících kritérií. Všechny informace o průběhu hodnocení jsou uvedené v Příručce pro žadatele. Příručka je vždy k dispozici k nahlédnutí na webových stránkách daného operačního programu. O výsledku hodnocení jsou žadatelé informováni a mohou se případně odvolat. [24]

Realizace projektu

Pokud je žadatel se svou žádostí úspěšný, je s ním podepsána smlouva. Ve smlouvě jsou stanoveny podrobné podmínky realizace projektu, které se týkají např. výběru dodavatelů, publicity nebo zásad pro uchovávání dokladů. [24] Kromě podmínek realizace projektu jsou ve smlouvě stanovena sankční ujednání. [50, s. 117]

Žádost o platbu

Platby mohou mít různé podoby:

- proplacení již vydaných výdajů (ex-post platba),

- poskytnutí prostředků dopředu (ex-ante platba),
- kombinovaná platba.

Podmínky pro žádosti o platbu stanovuje daný řídicí orgán. [24]

Vyhodnocení a vyúčtování projektu

Když podnik předkládá žádost o platbu, musí prokázat, že výdaje odpovídají podmínkám ve smlouvě. Jako průkazní materiál slouží fotografie, prezenční listiny či předávací protokoly, na základě kterých jsou poté proplaceny faktury. [24]

Kontrola na místě

Kromě kontroly průkazního materiálu může být i fyzická kontrola na místě realizace projektu. Kontroluje se fyzický stav, projektová dokumentace nebo finanční stránka. Z kontroly je vždy sestaven protokol, který shrnuje poznatky a případná opatření. Kontroly jsou plánované i namátkové. [24] Podle doby provedení kontroly se rozlišuje kontrola ex ante (před uzavřením smlouvy o poskytnutí dotace) a kontrola ex post (po ukončení realizace projektu). [50, s. 124]

Publicita projektu

Publicita projektu má svá vlastní pravidla, která jsou uvedena v příručkách pro žadatele a příjemce.[24] Porušení pravidel publicity příjemcem podpory je bráno jako porušení rozpočtové kázně.[50, s. 128] U menších projektů je publicita splněna vyvěšením plakátu A3 v místě realizace projektu. U finančně náročnějších projektů se informuje okolí pomocí bannerů a billboardů. Po dokončení projektu jsou tyto dočasné nosiče nahrazeny pamětní deskou. Informace o projektu musí zůstat na místě minimálně po dobu udržitelnosti projektu. [24]

Udržitelnost projektu

Udržitelnost je doba, po kterou příjemce finanční podpory musí udržovat projektové výstupy. [50, s. 89] Projekt nekončí dnem proplacení poslední platby, ale je nutné ho udržovat naživu i bez finančních podpor po dobu uvedenou ve smlouvě. V případě nesplnění této podmínky je podniku uložena sankce. Udržitelnost projektu reflektuje kvalitní přípravu celého projektu. Programová podmínka je udržet si výstupy projektu po dobu 5 let. [24]

2.5.2 Postup získání dotace ze státních zdrojů

Od 1. 1. 2018 je proces poskytnutí dotace řízen novými ustanoveními § 14g a § 14q rozpočtových pravidel. Z pohledu poskytovatele je tento proces administrativně náročnější, ale z pohledu žadatele transparentnější. [47, s. 12]

Řízení o poskytnutí státní dotace ze státního rozpočtu má na starost poskytovatel, kterým dle rozpočtových pravidel může být:

- ústřední orgán státní správy,
- Úřad práce ČR,
- Akademie věd České republiky,
- Grantová agentura České republiky,
- Technologická agentura České republiky. [47, s. 13]

Výzva k podání žádosti

Postup poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu začíná vyhlášením výzvy k podání žádosti poskytovatelem. Ve výzvě je uvedeno věcné zaměření, okruh oprávněných žadatelů a lhůta, do které je možné žádosti podávat. [47, s. 14]

Žádost o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu

Po zveřejnění výzvy mohou subjekty, které spadají do okruhu oprávněných žadatelů, podávat žádosti ve stanovené lhůtě. V žádosti o poskytnutí dotace musí být uvedeno, kdo je žadatelem a kdo je poskytovatelem. Dále musí žadatel uvést požadovanou částku, účel dotace a lhůtu, ve které chce tohoto účelu dosáhnout. Součástí žádosti jsou také další podklady, které poskytovatel požaduje pro rozhodnutí. [47, s.17–18]

Vydání rozhodnutí

Poskytovatel o podané žádosti může rozhodnout trojím způsobem – rozhodnutím o poskytnutí dotace, rozhodnutím o částečném poskytnutí dotace, rozhodnutím o zamítnutí žádosti.

Dotace či návratná finanční výpomoc je žadateli poskytnuta na základě rozhodnutí o poskytnutí nebo částečném poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci. V rozhodnutí o poskytnutí je stanovena výše dotace, ale také mnoho podmínek a povinností příjemce a důsledky jejich nesplnění. [47, s. 21–24]

2.6 Příspěvek na aktivní politiku zaměstnanosti

Příkladem podpory ze státního rozpočtu je příspěvek na aktivní politiku zaměstnanosti. Právní předpis, podle kterého jsou poskytovány účelově určené prostředky ze státního rozpočtu, je zákon o zaměstnanosti. Poskytovatelem těchto příspěvků je Úřad práce ČR. [47, s. 82]

Úřad práce pomocí nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti poskytuje zaměstnavatelům finanční podporu formou příspěvků. Příspěvky jsou cíleny převážně na zaměstnávání osob, které pro své individuální charakteristiky mají problém nalézt zaměstnání jiným způsobem.

Příspěvky na aktivní politiku zaměstnanosti jsou nenárokové a podmínky jejich poskytování jsou dané zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, případně řídicími akty Úřadu práce ČR či Ministerstva práce a sociálních věcí.[52]

O příspěvek na aktivní politiku zaměstnanosti žádá zaměstnavatel nebo fyzická osoba. K žádosti se musí doložit:

- všechny přílohy uvedené v žádosti,
- potvrzení o bezdlužnosti žadatele,
- doklad o zřízení účtu u peněžního ústavu. [37, s. 242]

V rámci aktivní politiky zaměstnanosti existují příspěvky například na:

- společensky účelné pracovní místo vyhrazené zaměstnavatelem,
- společensky účelné pracovní místo nově zřízené zaměstnavatelem,
- na zapracování,
- rekvalifikaci zaměstnanců,
- podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále jen OZP) na chráněném trhu práce. [52]

Na aktivní politiku zaměstnanosti bylo v roce 2020 vynaloženo 25 838 152 000 Kč. V porovnání s rokem 2019 zde byl nárůst o 1000 %. Za tento výrazný meziroční nárůst může realizace programu Antivirus.[23]

V tabulce 7 je znázorněn počet osob zařazených na nástroje aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2020 v porovnání s rokem 2019. Téměř u všech nástrojů došlo ke snížení počtu osob, protože v roce 2020 bylo regionální rozložení čerpání prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti ovlivněno pandemií koronaviru. Nejvíce finančních prostředků Úřadu práce ČR bylo použito v Praze, Středočeském kraji a Jihomoravském kraji. [23]

Tabulka 7: Porovnání aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2019 a 2020

Nástroj aktivní politiky zaměstnanosti	rok 2020	rok 2019
Veřejně prospěšné práce	8 038	11 886
Společensky účelná pracovní místa	3 899	4 117
Zřízení pracovních míst pro OZP	318	364
Příspěvek na provoz pracovních míst pro OZP	155	134
Překlenovací příspěvek	5	5
Příspěvek na zapracování	0	0
Rekvalifikace	7 411	9 561
Mentor	116	113
Příspěvek na podporu regionální mobility	484	691
Celkem	20 426	26 871

Zdroj: Vlastní zpracování podle [23]

V roce 2020 bylo finančně podpořeno zřízení 166 nových pracovních míst. Od počátku roku bylo umístěno na pracovní místa pro OZP celkem 318 OZP. Na jejich zřízení bylo vynaloženo 11 352 000 Kč, ve srovnání s rokem 2019 méně o 8 580 000 Kč. V roce 2020 bylo uzavřeno 410 dohod o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce. [23]

3 ANALÝZA PODPOR PODNIKÁNÍ U VYBRANÝCH PODNIKŮ

Při zpracování praktické části u této diplomové práce došlo ke spolupráci s dvěma MSP – SLK statika s.r.o. jako zástupcem malého podniku a XY s.r.o. jako zástupcem středního podniku.

3.1 SLK statika s.r.o.

Společnost SLK statika s.r.o. je firmou provádějící statiku pozemních staveb. Společnost byla založena v roce 2015, ale z přechozího působení zakladatelů v oboru již měla společnost dlouholeté zkušenosti s vedením rozsáhlých a náročných projektů nosných konstrukcí. Společnost SLK statika s.r.o. má v současné době 11 zaměstnanců. Zaměstnanci společnosti mají velké zkušenosti se zakázkami v regionu a kontakty na dodavatele staveb. Sídlo společnosti se nachází v Pardubicích. [15]

Obrázek 10: Logo společnosti SLK statika s.r.o.

Zdroj: [15]

Služby, které společnost SLK statika s.r.o. nabízí, lze shrnout do následujících bodů:

- studie nosných konstrukcí ve více variantách konstrukčního uspořádání s parametrickým zhodnocením dle požadavků klienta vždy s ohledem na maximální bezpečnost a hospodárnost návrhu,
- statické části projektů pro územní řízení a stavební povolení včetně statických výpočtů a výkresů tvarů a skladeb,
- prováděcí projekty a podrobné projekty pro výběr zhotovitele včetně rozpočtů nosné konstrukce,

- zhotovitelské dokumentace včetně spolupráce s dodavatelem, autorský dozor a konzultace na stavbě,
- optimalizace projektů statiky pro dodavatele či investory před realizací staveb,
- rekonstrukce a poradenské činnosti v oboru statiky staveb při podchycení a zesilování stávajících konstrukcí,
- zpracování statické dokumentace v 3D programu Autodesk–Revit, kde lze vytvořit nejen výkresy, ale celý systém informací o budově ve virtuální realitě. [15]

3.1.1 Projekt POVEZ II

Obor statiky a dynamiky staveb je specifický pro svou úzkou specializaci. Pro výkon práce je nutná odborná autorizace. V dobách ekonomické recese a krize je stavebnictví jedním z nejohroženějších odvětví. Vzdělávání zaměstnanců společnosti je naprosto nezbytné z důvodu úzké specializace, která navazuje na studium stavebních oborů.

V roce 2016 se společnost SLK statika s.r.o. zapojila do projektu POVEZ II – Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II financovaného z Operačního programu Zaměstnanost. V rámci projektu POVEZ II dva zaměstnanci ze společnosti SLK statika s.r.o. absolvovali kurz s názvem „Kurz statika a dynamika staveb CAD“.

Před zahájením vzdělávací aktivity

Společnost SLK statika s.r.o. se o projektu POVEZ II dozvěděla přes externě zaměstnanou účetní. Do projektu se společnost rozhodla zapojit za pomoci třetí strany – zprostředkovatele, protože společnost s žádáním o dotaci neměla do té doby žádné zkušenosti. Zprostředkovatel společnosti SLK statika s.r.o. pomohl s celým administrativním procesem žádosti o příspěvek za pevně stanovenou provizi 6000 Kč. [15]

Dne 14. 6. 2016 společnost SLK statika s.r.o. požádala o příspěvek v rámci projektu POVEZ II. Příspěvek byl požadován v režimu de minimis. V rámci projektu POVEZ II není možné překročit průměrnou měsíční částku 500 000 Kč, která byla stanovena jako maximální pro účely čerpání příspěvku.

Předpokládané náklady vzdělávací aktivity společnost za pomoci zprostředkovatele stanovila na 37 450 Kč a předpokládané mzdové náklady po dobu vzdělávací aktivity na 36 000 Kč. [15]

Tabulka 8: Předpokládané náklady vzdělávací aktivity

náklady	cena (Kč)		cena/osoba (Kč)
předpokládané náklady školení	celkem bez DHP	37 450,00	18 725,00
předpokládané mzdové náklady	36 000,00		

Zdroj: Vlastní zpracování podle [15]

K žádosti o příspěvek společnost SLK statika s.r.o. musela doložit následující dokumenty:

- potvrzení o bezdlužnosti zaměstnavatele,
 - potvrzení od České správy sociálního zabezpečení o nedoplatku na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
 - potvrzení od Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky o stavu závazků plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění,
 - potvrzení o neexistenci daňových nedoplatků od Finančního úřadu,
 - potvrzení o nedoplatcích u orgánů Celní správy České republiky.
- doklad o zřízení účtu u peněžního ústavu,
- čestné prohlášení o příspěvcích v rámci projektu,
- prohlášení zaměstnavatelů o zbavení mlčenlivosti,
- čestné prohlášení žadatele o podporu,
- souhlas zaměstnanců se zařazením do projektu a se zpracováním osobních údajů. [15]

V polovině července 2016 společnosti přišlo vyrozumění o schválení žádosti o příspěvek v rámci projektu POVEZ II. Samotnou realizaci vzdělávací aktivity bylo možné zahájit až po podpisu dohody.

Na konci srpna 2016 společnost SLK statika s.r.o. podepsala dohodu o zabezpečení vzdělávací aktivity zaměstnanců a poskytnutí příspěvku s Úřadem práce České republiky. Součástí dohody byly také přílohy:

- seznam zaměstnanců navržených ke vzdělávací aktivitě,
- plánovaný harmonogram,
- vyúčtování mzdových nákladů za dobu účasti zaměstnanců na vzdělávací aktivitě,
- kopii vyrozumění o schválení žádosti o příspěvek v rámci projektu POVEZ II.[15]

Tabulka 9: Harmonogram vzdělávací aktivity

datum	den	čas	
29. 08.16	po	7:00	11:00
30. 08.16	út	7:00	11:00
31. 08.16	st	7:00	11:00
01. 09.16	čt	7:00	11:00
02. 09.16	pá	7:00	11:00
03. 09.16	so	x	x
04. 09.16	ne	x	x

Zdroj: Vlastní zpracování podle [15]

Úřad práce se zavázal k poskytnutí příspěvku v celkové maximální částce 73 450 Kč, maximální výše příspěvku na mzdové náklady činila 36 000 Kč a maximální výše příspěvku na vzdělávací aktivity byla stanovena na 37 450 Kč. Výše příspěvku na vzdělávací aktivity odpovídá výši zaměstnavatelem skutečně vyplacených mzdových nákladů lektora včetně pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Příspěvek nesměl přesáhnout 230 Kč/hod na lektora. [15]

Mzdový příspěvek byl poskytnut za celou dobu účasti zaměstnanců na vzdělávací aktivitě až do výše 100 % skutečně vyplacených mzdových nákladů včetně pojistného na sociální zabezpečení, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Mzdový příspěvek mohl být maximálně 176 Kč na jednoho zaměstnance za každou hodinu účasti na vzdělávací aktivitě.[15]

U příspěvku na vzdělávací aktivitu projekt hradí 85 % z ceny školení a 15 % tvoří spoluúčast žadatele. U společnosti SLK statika s.r.o. se jedná o výjimku, protože v případě příspěvku na mzdu interního lektora jsou stanoveny maximální limity v Kč/hod a spoluúčast 15 % se neplatí. [15]

Vzdělávací aktivita

Cílem vzdělávací aktivity společnosti SLK statika s.r.o. bylo zvýšení kvalifikace zaměstnanců pro práci v programu AutoCAD. Díky absolvování vzdělávacího kurzu v programu AutoCAD dochází k vysokému nárůstu produktivity školených pracovníků až o 100 %. Proškolení zaměstnanci se dobře orientují v prostředí 2D kreslení a ovládají manipulační prvky. Pracovníci jsou schopni výborné práce s kreslicími, informačními i modifikačními nástroji, psaní a kótování.

Vzdělávání v programu AutoCAD je náročná forma vyššího vzdělávání zaměstnanců, kteří již v minulosti absolvovali studium na technických školách strojního či stavebního směru. Důležitou součástí vzdělávání je také implementace nabytých vědomostí do každodenního chodu firmy. To vede k nárůstu ekonomické síly firmy na trhu ve stavebnictví a nárůstu počtu zakázek v oboru statiky a dynamiky staveb.

Školení zaměstnanců probíhalo v termínu 29. 8 2016–31. 10. 2016. Školení byli dva zaměstnanci. Kurz obsahoval celkem 175 hodin – výuku o 172 hodinách a zkoušku o 3 hodinách. Vzdělávací aktivita probíhala v blocích po 4 hodinách denně od 7:00 do 11:00. Školení bylo realizováno interním lektorem. Lektor evidoval docházku a výuku, která se v konkrétních dnech probírala. Způsobem ověření získaných znalostí a dovedností díky vzdělávací aktivitě byl závěrečný test. [15]

Učební plán vzdělávací aktivity byl následující:

1. nastavení prostředí, šablony výkresů,
2. funkce kreslení ve 2D prostoru, práce v hladinách,
3. práce s bloky, dynamické objekty, režimy kótování, rozměrové vazby,
4. práce s 3D objekty, rendering,
5. externí aplikace a jejich propojení, převodní formáty,
6. publikování, propojení s webovými stránkami. [15]

21. října 2016 došlo ke kontrole ze strany Úřadu práce ČR v čase, kdy dle harmonogramu měla probíhat vzdělávací aktivita. Kontrolou nebylo zjištěno žádné porušení podmínek sjednaných v dohodě. Výuka probíhala v daném čase a rozsahu, učebna byla řádně označena. Oba školení zaměstnanci i interní lektor byli na místě. Lektor předložil ke kontrole evidenci docházky a výuky. V době kontroly oba zaměstnanci vypracovávali samostatný úkol. [15]

Po ukončení vzdělávací aktivity

Oba zaměstnanci závěrečný test splnili a získali certifikát o absolvování kurzu. Společnost SLK statika s.r.o. odeslala na Úřad práce České republiky potvrzenou evidenci docházky a certifikát obou zaměstnanců o absolvování kurzu. Až poté dorazil společnosti příspěvek v plné výši v částce 73 450 Kč. [15]

V současné době společnost neuvažuje o zapojení se do dalšího dotačního projektu především z důvodu složité a časově náročné administrativy pojící se s žádostí. Vedení společnosti potvrdilo, že bez zprostředkovatele by to pro ně bylo velmi složité a ani se současnou zkušeností s projektem POVEZ II by do se společnost bez prostředníka a poradce

do dalšího projektu nezapojila. I přes zprostředkovatele projekt byl pro společnost náročný z hlediska podání žádosti a vyúčtování nákladů. Účast v projektu z pohledu účinnosti společnost shledává jako přínosný, došlo ke zkvalitnění pracovní činnosti zaměstnanců a celkovému zvýšení efektivnosti práce.

Hlavním důvodem, proč společnost SLK statika s.r.o. neuvažuje o zapojení se do dalšího projektu, je nedostatek časových možností. Společnost má nyní rozpracovaných mnoho zakázek a nemohla by obětovat 4 hodiny času denně na vzdělávání zaměstnanců či jiné aktivity.

3.2 XY s.r.o.

Společnost XY s.r.o. je fiktivní název reálné společnosti pro účely této diplomové práce, protože společnost si nepřeje být jmenována. Společnost byla založena v roce 1999 a působí na trhu stále jako 100% česká rodinná firma se sídlem v Pardubicích, kde se nachází jediná pobočka. Jedná se o střední podnik o 142 zaměstnancích, který vyrábí nábytek a zajišťuje vybavení kanceláří, ordinací, archívů, skladů, dílen, škol a šaten. Společnost XY s.r.o. si zakládá na osobním přístupu k zákazníkům, a proto má pouze jeden stabilní tým kolegů, který se stará o potřeby všech zákazníků po celé republice. [16]

Díky velkému zájmu je společnost plně konkurenceschopná velkým zahraničním společnostem a mezinárodním obchodním řetězcům. Společnost XY s.r.o. disponuje nejmodernější CNC technologií, všechny stroje jsou řízeny počítačově, díky tomu je možné dosáhnout nejvyšší kvality a přesnosti. Jako jedni z mála na českém trhu využívají moderní olepovací linku a technologii PUR olepování hran, díky které je garantována 100% voděodolnost hran nábytku. Společnost je členem Asociace českých nábytkářů a je držitelem certifikátu česká kvalita a zakázková výroba nábytku. Další certifikát, který společnost získala, je prestižní certifikát Czech Stability Award od společnosti Bisnode s nejvyšším možným hodnocením AAA. Toto hodnocení získávají pouze nejkvalitnější společnosti s nadstandardní ekonomickou kondicí, solventností a spolehlivostí. [16]

V následujících bodech jsou shrnuty základní služby společnosti.

- Rychlá dodávka díky skladu materiálu a nábytku o 11 000 m², kde má společnost připravené nejprodávanější výrobky ihned k dodání. Na e-shopu je vždy informace, kolik kusů daného výrobku je skladem, popřípadě kdy bude výrobek naskladněn.
- Nábytek na míru dle představ zákazníka. Společnost se zabývá velkosériovou výrobou, ale především menší atypickou výrobou. Jedná se o atypické prvky jako např. změna rozměrů či jiné barevné provedení.

- Odborná konzultace u zákazníka, na základě které je zpracován architektonický návrh na počítači.
- Společnost vypracovává architektonické návrhy řešení prostor podle dodaných náčrtů či půdorysů.
- Většinu objednávek společnost realizuje prostřednictvím vlastní dopravy po celé České republice s garancí, že zboží dorazí nepoškozené.
- Kromě dopravy zaměstnanci objednané zboží nastěhují do určených místností, smontují ho a předají zákazníkovi. Mimo montáže společnost provádí záruční a pozáruční servis, což je nejčastěji využíváno u židlí a křesel výměnou vadných částí.
- V rámci dodávky nábytku zaměstnanci společnosti mohou pomoci s demontáží, vystěhováním a odvozem původního nábytku. [16]

Společnost XY s.r.o. není lhostejná k sociální odpovědnosti a je řádným členem Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených. V chráněné dílně zaměstnává v současné době 89 kolegů a kolegyn se zdravotním postižením. [16]

Společnost XY s.r.o. má s žádostmi o podpory mnoho zkušeností. Stejně jako společnost SLK statika s.r.o., i společnost XY s.r.o. se zapojila do projektu POVEZ II v roce 2017, v rámci kterého měli zaměstnanci výuku odborné obchodní angličtiny. Společnost také v minulosti opakovaně žádala o příspěvek na vyhrazení společensky účelného pracovního místa financovaného ze státního rozpočtu a Evropského sociálního fondu. V roce 2019 společnost XY s.r.o. žádala o příspěvek na úhradu mzdových nákladů mentora po dobu zaškolování a zapracování uchazeče o zaměstnání. Projekt byl taktéž spolufinancován ze státního rozpočtu a Evropského sociálního fondu. [16] V následujících kapitolách budou podrobněji představeny dvě podpory z roku 2021, o které společnost žádala.

3.2.1 Příspěvek na ochranu zaměstnávání OZP na chráněném trhu práce

Základní podmínkou chráněného trhu práce je zaměstnávání minimálně 50 % OZP z celkového počtu zaměstnanců. Příspěvek je poskytován Úřadem práce ČR a zahrnuje příspěvek na podporu zaměstnávání OZP formou částečné úhrady vynaložených prostředků na mzdy či platy v měsíční výši 75 % skutečně vynaložených prostředků na mzdy na zaměstnance, kterým je OZP, a to včetně pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění. Dále má zaměstnavatel právo na měsíční paušální částku za každého OZP na náklady pojící se se zaměstnáváním těchto osob v kalendářním čtvrtletí. Příspěvek je

poskytován čtvrtletně zpětně na základě žádosti zaměstnavatele. Jedná se o státní podporu od Ministerstva práce a sociálních věcí vyplácenou Úřadem práce ČR. [54]

Společnost XY s.r.o. má již 15 let zkušeností s žádáním o finanční příspěvky ze státního rozpočtu a z fondů EU. O příspěvek na ochranu zaměstnávání OZP na chráněném trhu práce již společnost žádala opakovaně. Díky zkušenostem z minulosti společnost nevyužívá žádného zprostředkovatele dotací, ale celým procesem si prochází sama. Prvním krokem k získání příspěvku je uzavření dohody s Úřadem práce České republiky o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce. Podmínkou je splnění podmínek § 78 odst. 2 a 3 zákona o zaměstnanosti, viz Příloha č. 1. Podniky například nesmí dostat pokutu, což se již společnost XY s.r.o. v minulosti stalo, příspěvek jim poté byl snížen. Jelikož společnost již uzavírala dohodu opakovaně, byla uzavřena na dobu neurčitou. První dohoda se uzavírá na 3 roky. [16]

Z dohody vyplývá, že společnost XY s.r.o. má závazek předkládat Úřadu práce roční zprávu o své činnosti za uplynulý kalendářní rok, nejpozději do 15. 7. následujícího kalendářního roku. Roční zpráva musí obsahovat:

- doložení počtu OZP včetně potvrzení, že se opravdu jedná o OZP, tedy ověření podmínky o zaměstnávání více než 50 % OZP z celkového počtu zaměstnanců,
- informace o předmětu podnikání zaměstnavatele, jeho tržbách včetně počtu osob se zdravotním postižením, kteří se na tržbách podílely,
- popis pracovních činností, na kterých pracovaly OZP,
- počet OZP pracujících především u zákazníka, v provozních prostorách zaměstnavatele či mimo tyto prostory,
- počet OZP pracujících ze svého bydliště. [16]

Při dokládání počtu OZP v dotačním procesu je nutné pracovní dobu zaměstnance přepočítat vždy na 8 hodin, protože ve společnosti jsou zaměstnaní OZP i na kratší pracovní úvazky. [16]

Po uzavření dohody s Úřadem práce České republiky společnost XY s.r.o. žádala o příspěvek čtvrtletně vždy po skončení daného čtvrtletí papírově. Žádost se musí podat vždy do konce následujícího měsíce po daném čtvrtletí. V případě prvního čtvrtletí se žádost podává do 30. 4. Ke každé žádosti se přikládají potvrzení o neexistenci:

- daňových nedoplatků u finančního úřadu,
- daňových nedoplatků u celního úřadu,

- nedoplatků na pojistném a penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- nedoplatků na pojistném a penále na veřejném zdravotním pojištění. [16]

U veřejného zdravotního pojištění musí společnost doložit potvrzení od všech pojišťoven, kde jsou pojištěni zaměstnanci žadatele.

Po zkontrolování žádosti Úřad práce vydá rozhodnutí a vyplatí příspěvek na bankovní účet. Celý proces od podání žádosti po vyplacení trvá přibližně 2 měsíce.

Společnost prochází jedenkrát za 2 roky velkou kontrolou, která trvá přibližně 14 dní. Příprava veškerých podkladů pro kontrolu je pro společnost stejně náročná jako samotné podání žádosti. Kontroly dokumentů ale probíhají při každém podání žádosti. Společnost XY s.r.o. je největší společností v Pardubickém kraji na tento příspěvek. [16]

Zaměstnanci OZP se člení do tří skupin:

- TZP = osoby s těžším zdravotním postižením (3. stupeň),
- OZP 1, 2 = osoby se zdravotním postižením 1. a 2. stupně,
- OZZ = osoby zdravotně znevýhodněné.

OZP jsou ve společnosti zaměstnaní na administrativních pozicích, ale i ve výrobě jako dělníci. Uklízečky jsou také z řad OZP. Jedná se o pracovní pozice všeho druhu, záleží, zda je postižení fyzické, či psychické. [16]

V tabulce 10 jsou znázorněny vyplacené příspěvky za každé čtvrtletí v roce 2021. Počty zaměstnanců uvedené v tabulce jsou již přepočítané. Změny v počtu zaměstnanců v jednotlivých čtvrtletích jsou dány fluktuací zaměstnanců nebo změnou skupiny OZP, například z osoby OZP 1, 2 se stává OZZ. Skutečně vynaložené náklady zahrnují náklady provozních zaměstnanců a pracovních asistentů. Částka se stanovuje skrz koeficient pro stanovení výše uplatňovaných nákladů provozních zaměstnanců a nákladů na dopravu.

Paušální částku 1000 Kč je možné měsíčně uplatnit na každou OZP, která je v daném měsíci u zaměstnavatele v pracovním poměru.

Za rok 2021 bylo celkem na příspěvkách tohoto typu společnosti vyplaceno 10 304 876 Kč na mzdy a náklady spojené se zaměstnáváním OZP. [16] Ukázka výpočtu příspěvku na podporu zaměstnáváním OZP na chráněném trhu práce za 4. čtvrtletí 2021 je uvedena v Příloze č. 2.

Tabulka 10: Příspěvek na ochranu zaměstnávání OZP na chráněném trhu práce v roce 2021

	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
Celkový počet zaměstnanců	75	85	86	83
TZP	23	23	23	23
OZP 1, 2	46	56	56	54
OZZ	6	6	7	6
Výše příspěvku celkem (Kč)	1 760 494,75	1 889 607,00	1 994 590,25	2 299 537,75
Příspěvek na zaměstnávání TZP (Kč)	553 891,50	526 373,75	523 318,00	632 960,50
Příspěvek na zaměstnávání OZP 1, 2 (Kč)	1 116 603,25	1 273 647,75	1 379 308,75	1 581 577,25
Příspěvek na zaměstnávání OZZ (Kč)	90 000,00	89 585,50	91 963,50	85 000,00
Skutečně vynaložené náklady (Kč)	334 756,75	376 740,50	350 638,25	286 509,00
Paušální částka příspěvku (Kč)	248 000,00	253 000,00	253 000,00	258 000,00
Celková částka příspěvku (Kč)	2 343 252,00	2 519 348,00	2 598 229,00	2 844 047,00

Zdroj: Vlastní zpracování podle [16]

Náplní práce asistentů je přidělování a kontrola práce OZP. Asistenti vyplňují denní docházku v evidenci docházky, přidělují úkoly zaměstnancům, zapisují zpracované úkoly i případné nedostatky či nesplnění. U provozních zaměstnanců a asistentů společnost musí dokládat, že pomáhají osobám se zdravotním postižením. [16]

3.2.2 Příspěvek na vyhrazení společensky účelného pracovního místa

Stejně jako u příspěvku na ochranu zaměstnávání OZP na chráněném trhu práce se jedná o příspěvek ze státního rozpočtu České republiky. V srpnu 2021 společnost XY s.r.o. podala žádost o příspěvek na vyhrazení společensky účelného pracovního místa pro uchazeče o zaměstnání na Úřad práce České republiky. [16]

Žádosti o příspěvek předcházela spolupráce s Úřadem práce ČR, kde společnost sdělila, jaká pracovní místa má k dispozici. Úřad práce poté nabídl zaměstnance ze své evidence, může se jednat o špatně umístitelné OZP, ale i úplně zdravé osoby.

K žádosti o příspěvek musela společnost XY s.r.o. doložit následující přílohy:

- potvrzení o bezdlužnosti, které nesmí být starší než 30 dní před dnem podání žádosti (tedy dnem doručení na Úřad práce ČR),
 - potvrzení o neexistenci daňových nedoplatků u finančního a celního úřadu,
 - potvrzení o neexistenci nedoplatků na pojistném a penále na veřejném zdravotním pojištění, na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- potvrzení o zřízení účtu u peněžního ústavu,
- charakteristika pracovního místa. [16]

Teprve po schválení žádosti dojde k podpisu pracovní smlouvy se zaměstnancem. Společnost XY s.r.o. vyhradila pracovní místo na pozici administrativní pracovník. Náplň pracovního místa byla následující:

- zpracování dokladů – dovoz zboží ze zahraničí,
- zavádění do systému – obchodní partneři, zboží,
- tvorba skladových karet, oceňování zboží.

Pracovní poměr byl sjednán na dobu určitou od 1. 10. 2021 do 30. 9. 2022 s týdenní pracovní dobou 25 hodin, vždy od 7:00 do 12:00. Předpokládaná hrubá mzda byla vyměřena na 11 600 Kč. Na pracovní pozici byl požadován střední stupeň vzdělání ekonomického zaměření. Délka praxe na obdobné pozici byla nutná v délce jednoho roku. Základní požadavky pro zvládnutí pracovní pozice byly stanoveny na ovládnutí PC, základy účtování a skladové hospodářství. Pracovní místo bylo vhodné i pro OZP. [16]

Na konci září 2021 došlo k uzavření dohody o vyhrazení společensky účelného pracovního místa mezi společností a Úřadem práce ČR a byla uzavřena pracovní smlouva se zaměstnancem. Společnost XY s.r.o. jakožto zaměstnavatel musela Úřadu práce dokládat za každý měsíc vynaložené prostředky na mzdu za jednotlivé měsíce společně s měsíčním plánem, čemu se zaměstnanec ve firmě věnoval, co se naučil nového. Společnost také musela dokládat pracovní smlouvy a pracovní náplň asistentů a provozních zaměstnanců, na které se příspěvek vztahoval. [16]

Úřad práce ČR měl povinnost poskytnout zaměstnavateli příspěvek ve výši 100 % z vynaložených prostředků na mzdy zaměstnance včetně pojistného na sociální zabezpečení, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, které

odvedl zaměstnavatel za zaměstnance. Maximální výše příspěvku byla v dohodě stanovena na 12 891 Kč měsíčně. Příspěvek byl vyplácen měsíčně převodem na bankovní účet společnosti. Po doložení vyúčtování mzdových nákladů byl mzdový příspěvek splatný do 30 dnů, ale většinou dorazil do 7 dní. [16]

V tabulce 11 je zobrazeno vyúčtování za říjen až prosinec 2021. Ve všech měsících byl příspěvek vyplacen v plné výši, tj. 12 891 Kč. Zbytek mzdy za zaměstnance doplácí zaměstnavatel. Za říjen–prosinec 2021 zaměstnavatel doplácel z vlastních zdrojů 15 555 Kč. Zaměstnavateli příspěvek pokryl přes 70 % nákladů mzdy na administrativního pracovníka. [16]

Tabulka 11: Vyúčtování příspěvku na vyhrazení společensky účelného pracovního místa v roce 2021

měsíc	hrubá mzda	odvod pojistného	náhrada mzdy – pracovní neschopnost	součet	výše příspěvku
říjen	11 600,00	2 877,00	0,00	14 477,00	12 891,00
listopad	8 273,00	2 052,00	2 882,00	13 207,00	12 891,00
prosinec	20 718,00	5 826,00	0,00	26 544,00	12 891,00

Zdroj: Vlastní zpracování podle [16]

Společnost XY s.r.o. hodnotí účinnost státních podpor pozitivně, jelikož díky příspěvku na ochranu zaměstnávání OZP na chráněném trhu práce a příspěvku na vyhrazení společensky účelného pracovního místa si může finančně dovolit zaměstnávat OZP a provozní asistenty a pracovníky, kteří jim při práci pomáhají. Často se jedná o zaměstnance, kteří svou práci zvládnou lépe než zdraví zaměstnanci, a proto by měli mít příležitost začlenit se do pracovního života.

Dosažitelnost příspěvků na aktivní politiku zaměstnanosti je podmíněno jedinou podmínkou, a to splněním podmínek zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Společnost XY s.r.o. podmínky hodnotí jako přísné, protože i při sebemenší pokutě je příspěvek snížen či může být zcela odebrán.

Do budoucna má společnost v plánu nadále sledovat dotační příležitosti. Pokud se vyskytne zajímavý projekt v rámci operačních programů, společnost se nebrání zapojit se do něj. Nadále

chce společnost zaměstnávat OZP a žádat o příspěvek na ochranu zaměstnávání OZP na chráněném trhu práce, kde má podepsanou dohodu na dobu neurčitou.

4 NÁVRHY A DOPORUČENÍ KE ZEFEKTIVNĚNÍ VYUŽÍVÁNÍ PODPOR

V této části práce je cílem vyhodnocení, zda malé a střední podniky využívají státních podpor a dotací ze zdrojů EU, a následné návrhy opatření ke zefektivnění využívání podpor.

Po analýze operačních programů z programového období 2014–2020 lze říci, že podnikatelé mají o finanční podpory z fondů EU zájem. V tomto sedmiletém období byly prostředky alokovány mezi 400 289 projektů na rozdíl od programového období 2007–2014, kde to bylo pouze 70 757 projektů. Žádost o podporu se ale nerovná poskytnuté a proplacené podpoře z fondů EU. V programovém období 2014–2020 bylo úspěšných v průměru 48,9 % projektů k 31. 3. 2022. Tato hodnota zatím není konečná, jelikož některé projekty ještě mohou být proplaceny. Ty, které už proplaceny nebudou, tvoří zamítnuté žádosti. Důvodů pro zamítnutí žádosti o podporu je celá řada, může se jednat o chyby v žádosti, nedodání povinných příloh či nedodržení lhůty. V údajích, které jsou zde uvedené v souvislosti s čerpáním dotací z fondů EU, jsou zahrnuty všechny podniky včetně velkých, ale vzhledem k tomu, že v České republice je přes 99 % MSP, není na to brán zřetel.

Podpory ze státních zdrojů nejsou až tak rozšířené. Pro příklad je uveden národní program ZÁRUKA 2015–2023. O záruku v roce 2020 požádalo 1 932 MSP a žádost byla schválena 1 804 MSP, což je úspěšnost 93 %. U programu VADIUM 2018–2023 byla úspěšnost žádostí MSP 100 %. Tyto národní programy mají potenciál pokračovat i do budoucna, a proto by byla škoda, aby je MSP nevyužily.

4.1 Propagace podpor z národních zdrojů

Mezi zájmem o podpory ze státních zdrojů a podpory poskytované fondy EU je velký nepoměr. Důvodem může být, že MSP nenašel vhodný program mezi národními programy, nemá zájem o státní podpory nebo má nedostatek informací o možnostech podpory. I při prohlédnutí internetových stránek je snazší nalézt informace k podporám ze zdrojů EU, přitom zdroje z národních dotačních programů jsou často dosažitelnější.

Například společnost SLK statika s.r.o. nevěděla, kde nalézt informace k podporám ani v současné době nemá přehled o možnostech. O projektu POVEZ II se společnost dozvěděla přes externího zaměstnance.

Podnikatelé se často obracejí na instituce poskytující poradenství, jako je CzechInvest, Podnikatelská rada či AMSP. Na webové stránce AMSP je k nahlédnutí seznam aktuálních dotačních projektů seřazených dle abecedy, ale zde se nachází pouze vybrané příklady projektů.

Pro větší přehlednost by bylo vhodné rozdělit dotační projekty do kategorií, např. dle zdroje či pro koho je program určený.

Malým a středním podnikatelům by ulehčilo práci, kdyby byly informace o aktuálních podporách jednoduše dostupné na jednom portále, včetně kontaktů na instituce, na které se mohou obrátit s poradenstvím ohledně konkrétních dotací.

4.2 Zjednodušení byrokracie

Pokud se jakéhokoliv podnikatele zeptáte na zkušenost s podporami, pravděpodobně uslyšíte odpověď o složité administrativě, která provází proces žádosti. Společnost SLK statika s.r.o. využila služeb zprostředkovatele. Tato služba vyšla na 6000 Kč, což je z celkového poskytnutého příspěvku 8,1 %. V případě větších dotací může být 8% provize pro MSP hodně vysoká. Dle společnosti SLK statika s.r.o. bylo žádání o příspěvek administrativně i časově náročné a bez služeb zprostředkovatele by se o získání příspěvku ani nepokoušela. Administrativní a časová náročnost vyřízení žádosti často podnikatele odrazuje. V dotačních programech je dostatek finančních prostředků, ale firmy bývají zaskočené z častých změn pravidel a jejich složitým výkladem. Proto se obracejí na zprostředkující firmy.

Společnost XY s.r.o. žádá pravidelně každé čtvrtletí o příspěvek na vyhrazení společensky účelného pracovního místa, kde k žádosti dokládá stále stejné dokumenty dokola. Jednou z možností, jak celý proces zjednodušit, by bylo zamezení duplicitám. Na část pomocných pracovníků a asistentů společnost XY s.r.o. získává příspěvek, ale stále musí dokládat stejné dokumenty – pracovní smlouvy a náplň práce asistentů. Podnikatelům by ušetřilo čas, kdyby tyto dokumenty stačilo doložit pouze jedenkrát a poté až při nějaké změně v pracovní smlouvě doložit aktualizovanou verzi. Tento problém je ale spojený s elektronizací veřejné správy, která je od dob pandemie koronaviru aktuálním tématem.

Další možností zjednodušení by bylo vyplňování žádosti v elektronické podobě včetně všech příloh, protože společnost XY s.r.o. musí některé přílohy dokončovat ručně v excelu. Tyto přílohy již nelze přiložit k elektronické žádosti, proto nemá společnost možnost využívat elektronickou žádost.

ZÁVĚR

Malé a střední podniky jsou charakteristické svým vysokým podílem na celkovém počtu podniků v České republice. Význam MSP je skutečně velký a tvoří neoddelitelnou část národního hospodářství. Pozitivně lze hodnotit i vysokou flexibilitu oproti velkým podnikům, díky které mohou pružně reagovat na výkyvy na trhu a přizpůsobovat se novým podmínkám. Nelze ale zapomínat na některé bariéry jejich rozvoje a fungování, například omezený přístup k financím či nedostatek praktických zkušeností. Z tohoto důvodu je potřeba MSP podporovat.

Diplomová práce byla zaměřena na podporu malých a středních podniků v České republice. Cílem práce byla analýza dotací poskytovaných státem a EU malým a středním podnikům a objektivní vyhodnocení jejich účinnosti a dosažitelnosti.

První kapitola se zaměřila na teoretické vymezení základních pojmů, které se pojí s malým a středním podnikáním. Jsou zde vysvětleny pojmy podnik, podnikatel, podnikání, podnikatelské prostředí a malé a střední podnikání. Podkapitola týkající se malého a středního podnikání byla více rozepsána. Bylo zde řečeno, co je to malé a střední podnikání, jeho výhody a nevýhody či financování MSP. Dále je zde věnována jedna podkapitola zásadám Small Business Act.

Předmětem druhé kapitoly byla analýza systému podpor pro MSP. Byly zde popsány přímé a nepřímé nástroje podpory podnikání. Dále došlo k představení institucí, které v České republice zajišťují podporu pro podnikatele. Jedna podkapitola se zabývala programy podpory pro MSP, které jsou rozčleněny na národní a operační. V této kapitole také bylo představeno aktuální programové období a data z programových období 2014–2020 a 2007–2013. V souvislosti s operačními programy byly představeny fondy EU.

Obsahem třetí kapitoly byla analýza podpor podnikání u dvou vybraných MSP – společnosti SLK statika s.r.o. a společnosti XY s.r.o. Skládá se z představení společností a analýzy podpor ze státních zdrojů a podpor z fondů EU, o které společnosti žádaly v posledních letech. Je zde popsán proces od žádosti o podporu až k získání peněžních zdrojů u konkrétních podpor. Společnost SLK statika s.r.o. žádala pouze o jednu podporu, o příspěvek na vzdělávací aktivitu v rámci programu POVEZ II, který je financovaný z 85 % ze státních zdrojů a z 15 % z fondu EU.

Společnost XY s.r.o. má na rozdíl od prvně zmíněné společnosti mnoho zkušeností s čerpáním dotací z fondů EU, ale i ze státních zdrojů. Pro účely této diplomové práce byly představeny dva příspěvky ze státních zdrojů, které společnost čerpala v roce 2021. V návaznosti na analytickou část lze říci, že dosažitelnost dotací z národních zdrojů je vyšší než u dotací

z fondů EU. Dosažitelnost u operačních programů v programovém období 2007–2013 a 2014–2020 byla okolo 50 % při posouzení zaregistrovaných žádostí a proplacených žádostí příjemcům. Dosažitelnost je složitější pro malé podniky bez dotačních zkušeností, jako je SLK statika s.r.o., která by bez zprostředkovatele nemohla dotaci získat. Střední podnik XY s.r.o., který již má zkušenosti, hodnotí dosažitelnost jako bezproblémovou při dodržení všech podmínek, což není jednoduché vzhledem k přísným požadavkům.

Co se týká vyhodnocení účinnosti, vzdělávací aktivitu u společnost SLK statika s.r.o. lze ohodnotit jako přínosnou, jelikož došlo ke zkvalitnění pracovní činnosti zaměstnanců a zvýšení efektivnosti práce díky příspěvku realizovaného přes OP Zaměstnanost. Společnost XY s.r.o. čerpala příspěvky ze státních zdrojů, díky kterým si může dovolit zaměstnávat OZP a začlenit OZP do pracovního života. Na základě toho lze účinnost hodnotit kladně, ale u účinnosti bude záležet na konkrétním druhu podpory.

V poslední kapitole bylo uvedeno vyhodnocení, zda MSP využívají státních podpor a dotací z EU. Na základě tohoto vyhodnocení jsou zde uvedeny návrhy opatření ke zefektivnění využívání podpor. První návrh je zaměřen na propagaci podpor z národních zdrojů, které nejsou vzhledem k jejich potenciálu využívány naplno. Druhý návrh se zabývá zjednodušením složité administrativy, která je často pro podnikatele překážkou.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] AMSP ČR. AMSP ČR aktualizovala jízdní řád pro podporu malých a středních podniků a živnostníků. *Businessinfo.cz* [online]. 26.10.2021 [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/amsp-cr-aktualizovala-jizdni-rad-pro-podporu-malych-a-strednich-podniku-a-zivnostniku/>
- [2] ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR. Vývoj malých a středních podniků v období 2010–2019, resp. 2020. *Amsp.cz* [online]. 1.7.2021 [cit. 2022-04-15]. Dostupné z: <https://amsp.cz/vyvoj-malych-a-strednich-podniku-v-obdobi-2010-2019-resp-2020/>
- [3] Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky: Vše o asociaci AMSP ČR. *Amsp.cz* [online]. [cit. 2022-04-06]. Dostupné z: <https://amsp.cz/asociace-malych-a-strednich-podniku-a-zivnostniku-ceske-republiky-amsp-cr/>
- [4] BINEK, Jan, Vojtěch KORÁB, Iva GALVASOVÁ, Jan HOLEČEK, Veronika BUMBEROVÁ, Jan ROSENBERG, Hana SVOBODOVÁ a Dušan HALÁSEK. *Obce a regiony pro podnikatele & Podnikatelé pro obce a regiony*. Brno: GaREP, spol. s r.o., 2011. ISBN 978-80-905139-0-7.
- [5] BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2013. Expert. ISBN 978-80-247-4487-2.
- [6] BURNS, Paul. *Entrepreneurship and small business: start-up, growth and maturity*. 3rd ed. New York: Palgrave Macmillan, 2011. ISBN 978-0-230-24780-2.
- [7] CEBRE: Představení. *Cebre.cz* [online]. [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://cebre.cz/o-cebre>
- [8] CzechInvest: O nás. *Czechinvest.org* [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz/O-CzechInvestu/O-nas>
- [9] CzechTrade: Představení CzechTrade. *Czechtrade.cz* [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://www.czechtrade.cz/o-czechtrade/predstaveni>
- [10] ČERNÁ, Iveta. *Formy a nástroje podpory podnikání v ČR a jejich komparace s Velkou Británií* [online]. Praha, 2008 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/ojvvhg/>. Disertační práce. Vysoká škola ekonomická v Praze. Vedoucí práce Emílie Kalínská.

- [11] Česká exportní banka: Profil banky. *Ceb.cz* [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://www.ceb.cz/kdo-jsme/profil-banky/>
- [12] Česká exportní banka: Struktura akcionářů. *Ceb.cz* [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://www.ceb.cz/kdo-jsme/vedeni-ceb/struktura-akcionaru/Zacatek-formulare>
- [13] DOLEJŠOVÁ, Miroslava. Zdroje financování malých a středních podniků. Bučovice: Martin Stríž, 2008. ISBN 978-80-87106-17-4.
- [14] Hospodářská komora ČR: O nás. *Komora.cz* [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://komora.cz/o-nas/>
- [15] *Interní materiály společnosti SLK statika s.r.o., Pardubice: SLK statika s.r.o.*
- [16] *Interní materiály společnosti XY s.r.o., Pardubice: XY s.r.o.*
- [17] JENÍČEK, Vladimír. Vyvážený rozvoj: na globální a regionální úrovni. Praha: C.H. Beck, 2010. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-195-6.
- [18] JEŽKOVÁ, Renáta a Jiří JEŽEK. *Podnikanie a jeho komunálna a regionálna podpora*. Bratislava: Eurokódex, 2011. ISBN 978-80-89447-47-3.
- [19] Klímová, V.: Rozvoj a podpora podnikání. Brno: Masarykova univerzita, 2015.
- [20] MAIER, Karel. Udržitelný rozvoj území. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4198-7.
- [21] MALACH, Antonín. Jak podnikat po vstupu do EU: právo a podnikání, podnikatelské řízení, podpora podnikání v ČR a EU, podnikatelské a podpůrné instituce, podnikání a veřejná správa. Praha: Grada, 2005. Expert. ISBN 80-247-0906-6.
- [22] MANDYSOVÁ, Ivana. Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009. Monografie. ISBN 978-80-7395-220-4.
- [23] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v roce 2020. *Mpsv.cz* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/2419647/Anal%C3%BDza_text_2020.pdf/3052205e-07fb-99a3-fbac-e43d3138c7e1
- [24] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. 10 kroků k získání dotace. *Dotaceu.cz* [online]. [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

- [25] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Čerpání v období 2014-2020. *Dotaceeu.cz* [online]. [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/cerpani-v-obdobi-2014-2020>
- [26] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. ČTVRTLETNÍ MONITOROVACÍ ZPRÁVA O PRŮBĚHU ČERPÁNÍ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ, FONDU SOUDRŽNOSTI V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2007–2013. *Dotaceeu.cz* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: https://www.dotaceeu.cz/Dotace/media/SF/NOK/Dokumenty/Analytick%C3%A9%20v%C3%BDstupy/Pravideln%C3%A9%20monitorovac%C3%AD%20zpr%C3%A1vy/%C4%8c%20tvrtletn%C3%AD%20monitorovac%C3%AD%20zpr%C3%A1va/CMZ_2016_IIQ_elektronicka.pdf
- [27] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Fond pro spravedlivou transformaci (FST). *Dotaceeu.cz* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/uhelne-regiony/fond-pro-spravedlivou-transformaci-\(fst\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/uhelne-regiony/fond-pro-spravedlivou-transformaci-(fst))
- [28] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Informace o fondech: Evropské strukturální a investiční fondy. *Dotaceeu.cz* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/informace-o-fondech>
- [29] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Kohezní politika. *Dotaceeu.cz* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/k/kohezni-politika-\(kp\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/k/kohezni-politika-(kp))
- [30] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. OP Zaměstnanost+. *Dotaceeu.cz* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/programy/list/op-zamestnanost>
- [31] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Programové období 2007-2013. *Dotaceeu.cz* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2007-2013>
- [32] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Programové období 2021-2027. *Dotaceeu.cz* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020>

- [33] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR. Zpráva o vývoji podnikatelského prostředí v České republice v roce 2020. *Mpo.cz* [online]. 3.12.2021 [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/assets/cz/podnikani/regulace-podnikani-a-snizovani-administrativni-zateze/snizovani-administrativni-zateze-podnikatelu/2022/1/Zprava-o-PP_2020.pdf
- [34] MUNRO, David. *A Guide to SME Financing*. United States: Springer, 2013. ISBN 9781137373786.
- [35] Národní Rozvojová banka: Kdo jsme. *Nrb.cz* [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://www.nrb.cz/o-nas/o-nrb/ostatni-informace/kdo-jsme/>
- [36] Národní Rozvojová banka: VADIUM. *Nrb.cz* [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://www.nrb.cz/produkt/vadium>
- [37] NEŠČÁKOVÁ, Libuše. *Pracovní právo pro neprávnický: rozборы vybraných ustanovení, praktická aplikace, vzory a příklady*. Praha: Grada, 2012. *Právo pro každého*. ISBN 978-80-247-4091-1.
- [38] NÝVLTOVÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Praha: Grada, 2010. *Prosperita firmy*. ISBN 978-80-247-3158-2.
- [39] PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Klastry a jejich vliv na výkonnost firem*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2689-2.
- [40] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. *Finance pro praxi*. ISBN 978-80-247-5608-0.
- [41] Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II (POVEZ II). *Esfcr.cz* [online]. [cit. 2022-04-06]. Dostupné z: https://www.esfcr.cz/projekty-opz/-/asset_publisher/ODuZumtPTtTa/content/podpora-odborneho-vzdelavani-zamestnancu-ii-povez-ii-?inheritRedirect=false
- [42] SMLOUVA O FUNGOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE (KONSOLIDOVANÉ ZNĚNÍ). In: . Úřední věstník Evropské unie, 2012, 326/185. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=FI>
- [43] SRDOŠOVÁ, Kristína, Radek JURČÍK, Martin VYKLIČKÝ a Iva ČUPROVÁ. *The European Union support of small and medium - sized enterprises in Czech and Slovak Republic: monography*. Brno: 1. VZPPP, 2015. Monografie. ISBN 978-80-904990-5-8.

- [44] STAŇKOVÁ, Anna. *Podnikáme úspěšně s malou firmou*. V Praze: C.H. Beck, 2007. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-926-9.
- [45] STRAKOVÁ, Jarmila, Jan VÁCHAL, Marek VOCHOZKA, Zdeněk CAHA, Petra PÁRTLOVÁ, Radka VANÍČKOVÁ, Iveta KMECOVÁ, Jan URBAN a Stanislav BÍLEK. *Malé a střední podniky v ČR - současnost a vize*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2020. 200 s. Edice Finanční řízení. ISBN 978-80-271-1747-5.
- [46] STRATEGIE PODPORY MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ V ČESKÉ REPUBLICE PRO OBDOBÍ 2021–2027: ANALÝZA SEGMENTU MSP V ČR DLE KLÍČOVÝCH OBLASTÍ [online]. Praha, 2021 [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/assets/cz/podnikani/male-a-stredni-podnikani/studie-a-strategicke-dokumenty/2021/3/Priloha_1_Analyza-segmentu-MSP-v-CR-dle-klicovych-oblasti.pdf
- [47] STRNADOVÁ, Zuzana. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada Publishing, 2019. Finance a investování. ISBN 978-80-247-3076-9.
- [48] SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. *Podniková ekonomika*. 6., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015, xxviii, 526 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-274-8.
- [49] ŠTĚRBOVÁ, Ludmila. *Mezinárodní obchod ve světové krizi 21. století*. Praha: Grada, 2013. Expert. ISBN 978-80-247-4694-4.
- [50] TAUER, Vladimír, Helena ZEMÁNKOVÁ a Jana ŠUBRTOVÁ. *Ziskejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2649-3.
- [51] TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejný a podnikatelský sektor*. 2. vyd. [Praha]: Professional Publishing, 2011. ISBN 978-80-7431-043-0.
- [52] ÚŘAD PRÁCE ČR. Aktivní politika zaměstnanosti. *Uradprace.cz* [online]. [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.uradprace.cz/aktivni-politika-zamestnanosti1>
- [53] ÚŘAD PRÁCE ČR: Projekty v realizaci. *Uradprace.cz* [online]. [cit. 2022-04-06]. Dostupné z: <https://www.uradprace.cz/web/cz/projekty-v-realizaci-9>
- [54] ÚŘAD PRÁCE ČR. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením. *Uradprace.cz* [online]. [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.uradprace.cz/zamestnavani-osob-se-zdravotnim-postizenim1>

- [55] ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE: Veřejná podpora. *Uohs.cz* [online]. [cit. 2022-04-06]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora.html>
- [56] VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. Expert. ISBN 978-80-247-4520-6.
- [57] Veřejná podpora a de minimis: Definice základních pojmů a pravidel souvisejících s legislativou EU. *Czechinvest.org* [online]. [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz/Sluzby-pro-male-a-stredni-podnikatele/Chcete-dotace/OPPI/Radce/Verejna-podpora-a-de-minimis>
- [58] VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-4372-1.
- [59] VOJÍK, Vladimír. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. ISBN 978-80-7357-467-3.
- [60] VOJÍK, Vladimír. *Specifika podnikání malých a středních podniků v tuzemsku a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 9788073575342.
- [61] Záruka 2015 - 2023: ZÁRUKA KE KOMERČNÍM ÚVĚRŮM PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKATELE. *Nrb.cz* [online]. [cit. 2022-03-25]. Dostupné z: <https://www.nrb.cz/produkt/zaruka-2015-az-2023/>
- [62] ŽÁK, Milan. *Hospodářská politika*. Praha: Odborné nakladatelství Vysoké školy ekonomie a managementu, 2020. ISBN 978-80-88330-26-4.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Podmínky pro uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce

Příloha č. 2 – Ukázka výpočtu příspěvku na podporu zaměstnávání OZP na chráněném trhu práce za 4. čtvrtletí 2021

Příloha č. 1 – Podmínky pro uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce

- 1. Vzhledem k tomu, že zaměstnavatel splnil následující podmínky definované ustanovením § 78 odst. 2 a 3 zákona o zaměstnanosti:**
 - 1.1. zaměstnával ve čtvrtletním přepočteném počtu za kalendářní čtvrtletí předcházející dni podání žádosti o uzavření dohody o uznání více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců,
 - 1.2. nebyl ke dni podání žádosti o uzavření dohody o uznání pravomocně odsouzen pro trestný čin podvodu podle jiného právního předpisu v souvislosti s poskytováním příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením podle zákona o zaměstnanosti,
 - 1.3. nebyl ke dni podání žádosti o uzavření dohody o uznání v likvidaci nebo v posledních 5 letech nebylo rozhodnuto o zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že majetek zaměstnavatele by nepostačoval k úhradě nákladů insolvenčního řízení, o zastavení insolvenčního řízení z důvodu, že pro uspokojení věřitelů by byl majetek zaměstnavatele zcela nepostačující, nebo o zrušení konkursu z téhož důvodu,
 - 1.4. vyplácel v období 12 měsíců přede dnem podání žádosti o uzavření dohody o uznání nejméně 80 % zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, mzdu nebo plat bezhotovostně převodem na účet vedený u peněžního ústavu, nebo poštovní poukázkou,

- 1 -

- 1.5. zaměstnával v období 12 měsíců přede dnem podání žádosti o uzavření dohody o uznání nadpoloviční většinu zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, na pracovištích, která nejsou jejich bydlištěm,
- 1.6. neuzavíral v období 12 měsíců přede dnem podání žádosti o uzavření dohody o uznání se zaměstnanci, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, smlouvy, z nichž by vyplýval závazek těchto zaměstnanců poskytovat zaměstnavateli peněžní prostředky, nebo dohody o srážkách ze mzdy nebo platu v rozporu s dobrými mravy,
- 1.7. nebyla mu v období 12 měsíců přede dnem podání žádosti o uzavření dohody o uznání pravomocně uložena pokuta za správní delikt nebo přestupek na úseku zaměstnanosti nebo inspekce práce nebo mu bylo Ministerstvem práce a sociálních věcí splnění této podmínky prominuto,

Příloha č. 2- Ukázka výpočtu příspěvku na podporu zaměstnávání OZP na chráněném trhu práce za 4. čtvrtletí 2021

Celkem:	2 299 537,75 Kč
z toho: TZP	632 960,50 Kč
OZP-1,2.st.	1 581 577,25 Kč
OZZ	85 000,00 Kč
Celkem zvýšení:	286 509,00 Kč
Celkem paušál:	258 000,00 Kč

Jmenný seznam zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením¹⁾

za 4. čtvrtletí roku 2021

identifikační údaje zaměstnavatele:

Název zaměstnavatele: _____
IČ: _____

Rodné číslo: _____

menší seznam zaměstnanců (uvěďte jen zaměstnance v pracovním poměru):

Příjmení	Jméno	Rodné číslo	Datum vzniku pracovního poměru ²⁾	Datum ukončení pracovního poměru ³⁾	Kód zdravotního postižení	Měsíc:		RUEEN				LISTOPAD				PROSINEC						
						Ukončení invalidity/ZZ od	Ukončení invalidity/ZZ do	Status TZP / OZZ / OZZ	Mzdové náklady včetně odvodů a bez naturální mzdy ⁴⁾ (v Kč)	Uplatňováno na výše než zvýšení příspěvku (v Kč)	Paušál (v Kč)	Status TZP / OZZ / OZZ	Mzdové náklady včetně odvodů a bez naturální mzdy ⁴⁾ (v Kč)	Uplatňováno na výše než zvýšení příspěvku (v Kč)	Paušál (v Kč)	Status TZP / OZZ / OZZ	Mzdové náklady včetně odvodů a bez naturální mzdy ⁴⁾ (v Kč)	Uplatňováno na výše než zvýšení příspěvku (v Kč)	Paušál (v Kč)			
			17.5.2021		211	28.4.2021		OZZ	19 937,00	5 000,00	0,00	1 000,00	OZZ	20 941,00	5 000,00	0,00	1 000,00	OZZ	21 761,00	5 000,00	0,00	1 000,00
			1.4.2019		111	2.9.2010		OZP12	40 568,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	42 651,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	55 442,00	13 600,00	0,00	1 000,00
			20.7.2015		111	1.3.1983		TZP	12 991,00	9 743,25	0,00	1 000,00	TZP	13 104,00	9 828,00	0,00	1 000,00	TZP	13 312,00	9 984,00	0,00	1 000,00
			11.7.2016		209	24.10.2006		OZP12	10 466,00	7 846,50	4 900,00	1 000,00	OZP12	10 506,00	7 879,50	4 900,00	1 000,00	OZP12	8 666,00	6 499,50	3 000,00	1 000,00
			8.4.2014		211	10.11.2002		OZP12	14 477,00	10 857,75	2 742,25	1 000,00	OZP12	14 477,00	10 857,75	2 742,25	1 000,00	OZP12	17 174,00	12 890,50	716,50	1 000,00
			10.8.2015		205	28.5.2008		TZP	13 076,00	9 807,00	0,00	1 000,00	TZP	13 104,00	9 828,00	0,00	1 000,00	TZP	10 668,00	7 956,00	5 644,00	1 000,00
			1.3.2012		211	22.9.2010		OZP12	10 393,00	7 794,75	4 000,00	1 000,00	OZP12	10 484,00	7 863,00	4 000,00	1 000,00	OZP12	5 820,00	4 419,00	2 000,00	1 000,00
			1.4.2015		111	17.3.2014		TZP	6 277,00	4 707,75	0,00	1 000,00	TZP	6 290,00	4 717,50	5 000,00	1 000,00	TZP	5 820,00	4 419,00	2 000,00	1 000,00
			4.11.2020		111	4.8.2021		OZP12	9 487,00	7 116,25	1 750,00	1 000,00	OZP12	6 444,00	4 833,00	1 500,00	1 000,00	OZP12	6 997,00	5 247,75	3 600,00	1 000,00
			1.10.2019		205	23.4.2014		OZP12	9 507,00	7 130,25	6 466,75	1 000,00	OZP12	6 560,00	4 920,00	5 000,00	1 000,00	OZP12	6 997,00	5 247,75	3 600,00	1 000,00
			2.8.2010		207	27.9.2009		TZP	13 076,00	9 807,00	0,00	1 000,00	TZP	13 104,00	9 828,00	0,00	1 000,00	TZP	13 104,00	9 828,00	0,00	1 000,00
			14.6.2021		205	17.3.2021		OZP12	26 054,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	30 267,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	31 922,00	13 600,00	0,00	1 000,00
			3.11.2014		111	5.2.2018		OZP12	34 027,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	29 842,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	38 997,00	13 600,00	0,00	1 000,00
			4.5.2015		111	26.1.2009		OZP12	10 988,00	8 216,50	4 600,00	1 000,00	OZP12	10 827,00	8 120,25	4 900,00	1 000,00	OZP12	22 469,00	13 600,00	0,00	1 000,00
			14.7.2016		201	24.11.2015		OZP12	14 603,00	10 952,25	2 647,75	1 000,00	OZP12	18 309,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	13 364,00	10 023,00	0,00	1 000,00
			2.1.2017		111	1.2.1996		TZP	13 076,00	9 807,00	0,00	1 000,00	TZP	13 104,00	9 828,00	0,00	1 000,00	TZP	13 364,00	10 023,00	0,00	1 000,00
			1.1.2016		205	26.4.2004		OZP12	1 598,00	1 198,50	300,00	1 000,00	OZP12	15 982,00	11 688,50	1 913,50	1 000,00	OZP12	9 454,00	7 090,50	1 500,00	1 000,00
			9.3.2015		111	12.3.2012		OZP12	19 453,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	18 749,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	18 647,00	13 600,00	0,00	1 000,00
			3.10.2016		111	22.10.2014		OZZ	0,00	0,00	0,00	1 000,00	OZZ	0,00	0,00	0,00	1 000,00	OZZ	0,00	0,00	0,00	1 000,00
			2.1.2020		205	30.7.2020		OZP12	13 076,00	9 807,00	0,00	1 000,00	OZP12	13 104,00	9 828,00	0,00	1 000,00	OZP12	13 336,00	10 004,25	0,00	1 000,00
			19.8.2013		111	16.4.2020		OZP12	29 575,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	30 644,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	37 216,00	13 600,00	0,00	1 000,00
			1.4.2010		111	13.2.2012		OZP12	12 859,00	9 644,25	3 965,75	1 000,00	OZP12	13 511,00	10 133,25	2 650,00	1 000,00	OZP12	13 002,00	9 751,50	3 846,50	1 000,00
			27.7.2015		201	8.11.2009		TZP	14 477,00	10 857,75	2 742,25	1 000,00	TZP	14 479,00	10 859,25	2 740,75	1 000,00	TZP	17 035,00	12 776,25	823,75	1 000,00
			1.4.2015		111	24.3.2015		OZP12	18 813,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	14 188,00	10 641,00	2 969,00	1 000,00	OZP12	13 059,00	9 794,25	3 000,00	1 000,00
			1.2.2018		111	1.10.2017		OZP12	14 352,00	10 764,00	2 836,00	1 000,00	OZP12	14 477,00	10 857,75	2 742,25	1 000,00	OZP12	14 622,00	10 966,50	2 833,50	1 000,00
			2.1.2017		111	5.12.2018		TZP	17 105,00	12 828,75	771,25	1 000,00	TZP	17 402,00	13 051,50	548,50	1 000,00	TZP	17 585,00	13 188,75	411,25	1 000,00
			1.10.2014		111	18.12.2006		OZP12	21 113,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	20 013,00	13 600,00	0,00	1 000,00	OZP12	25 808,00	13 600,00	0,00	1 000,00
			1.7.2008		201	12.9.2015		TZP	9 410,00	7 097,50	6 000,00	1 000,00	TZP	8 537,00	6 402,75	6 000,00	1 000,00	TZP	7 740,00	5 805,00	4 000,00	1 000,00